

BOYUN
EĞMEAvrupa Erdoğan'la huzur
bulamayacağını anladı

Alman medyası, Türkiye'de Erdoğan karşıtı kitlesel bir muhalefet olduğuna dikkat çekti. Almanya'ya gelen ve Erdoğan devletinin tokadını yemiş akademisyenler de, Kürt politikacılar da, Türkiye'nin yakın geleceğindeki büyük dönüşümlerin habercisi olarak yorumlanıyor. Osman Çutsay ■ Sf. 8

HEPİNİZ HEP
ORADAYDINIZ BE!

15 TEMMUZ ŞEHİTLER
DARBE GİRİŞİMİ

EVREN'DEN
TAYYİP'E
DÜZENİN
OHALİ

YÜRÜYÜŞ BİTTİ, ADALET YÜRÜYÜŞÜNÜN TAM ZAMANI! / ORHAN GÖKDEMİR ■ Sf. 4

ENVER
AYSEVER'LE
BOYUN
EĞMEYEN
SORULAR

G20'ye dair
uzlaşmaz
sorular...
Enver Aysever
■ Sf. 10

Sol aslında
neyi
tartışıyor?
Volkan Algan
■ Sf. 16

Karışık
bir 'aile'
fotoğrafı
Erman Çete
■ Sf. 7

5 TEMMUZ / BARTIN

Fabrikada çalışan Ferzan Balta (43), vinç üzerinde çalıştığı sırada dengesini kaybederek 15 metre yükseklikten beton zemine düştü. Balta Devlet Hastanesine kaldırıldı, ancak kurtarılamadı.

6 TEMMUZ / İZMİR

Beş katlı bir binanın üçüncü katında balkona katlanır cam takan Erol Gülbahçe (40) dengesini kaybederek zemine düştü ve yaşamını kaybetti.

6 TEMMUZ / SOMA

Manisa'nın Soma ilçesinde yer üstü maden sahası bölgesinde meydana gelen iş kazasında Enver Erdenk (50) hayatını kaybetti.

6 TEMMUZ / SİNOP

Pencerenin demir korkuluklarını çıkarmaya çalışırken düşen Hakan Arı, tüm müdahalelere rağmen kurtarılamayarak hayatını kaybetti.

8 TEMMUZ / KOCAELİ

Kandıra Belediyesi temizlik işçileri müdürlüğü bünyesinde taşeron işçi olarak çalışan Yunus Topyıldız, çöp aracının arkasında durduğu sırada dengesini kaybederek düşerek hayatını kaybetti.

7 TEMMUZ / İSTANBUL

Beyoğlu-Kasımpaşa'daki otel inşaatında, havalandırma boşluğuna düşen işçi ağır yaralandı. Başından ve kolundan yaralanan işçinin sağlık durumunun ciddiyetini koruduğu belirtildi.

9 TEMMUZ / MUĞLA

Bodrum'da bir tersanede ailesine ait tekne yapım atölyesinde çalışan İsmail İnatoğlu, hızar makinesi ile çalışma yaptığı sırada elektrik akımına kapıldı. Elektrik akımında çekilerek kurtarılan İnatoğlu, hastaneye kaldırıldı. Ancak yapılan müdahalelere rağmen kurtarılamadı.

11 TEMMUZ / HATAY

Dörtöyl ilçesindeki çelik sanayi tesisinde vinç bakımcısı olarak çalışan Ali Andı (34), vincin üzerinde çalışma yaptığı sırada dengesini kaybederek 14 metre yüksekten düşerek öldü.

BAŞIMDA BOMBA PATLADI, İNANDIRAMIYORUM

Darbeyi fırsata çeviren iktidara bu fırsatçılığının getirisi derin güvensizlik oldu. Mecliste konuşurken başına bomba atılmıştı ama buna kimse inanmıyordu. Normal. Doğru söyleme özürsü bir iktidarın sözcüsü Bozdağ. Sosyal medyada dolaşan bir video meclisin bombalanmadığını, tam tersine içeriye yerleştirilen bir bombanın patlatıldığını iddia ediyordu örneğin. Adalet Bakanı Bekir Bozdağ darbe girişimi ile

ilgili yalan ve iftiralara daha çok ilgi gördüğünü, gerçekleri anlatmakta zorlandıklarını yakındı hafta başında. Şöyle dedi: "Darbe teşebbüsünden sonra gözaltında olan veya tutuklanmış bulunan herhangi bir darbeciye ve darbe teşebbüsünde bulunan kişilere dönük kötü muamele ve işkence yapılması söz konusu değildir. Cezaevlerinde kötü muamele ve işkence iddiaları tamamıyla iftiradan ibarettir." Bozdağ'ın

gösterebildiği tek argüman var bu iddiasına. O da gözaltı sırasında alınan raporlar. Ama Ocak ayına kadar gözaltı süresi 30 gündü. Sonra bir haftaya indirildi gönülsüz. Bu sürede neler olur neler. Hem Bozdağ'a bakarsanız yargılama süreci de şeffaf. İddianameye gizlilik kararı konulabilen bir yargıdan söz ettiğini unutuyor Bozdağ. Olmayan şeyin bakanı olunca kalabalıkları inandırmak çok zor hakikaten!

Bırakamayacaksınız bu 'ayak'ları

Fethullah Gülen, ABD'nin radyo istasyonlarından NPR'a röportaj verdi. Röportajda "Eğer benim son bir dileğimi sorarlarsa derim ki: Kim bu acılara neden olmuşsa ve binlerce masuma zulmetmişse onun yüzüne tükürmek istiyorum" dedi. Röportajı yapan NPR muhabiri Robert Siegel, "Erdoğan'ı mı kast ediyorsunuz?" diye sorunca Gülen, "Başka birisi olamaz, zulmeden o" diye cevap verdi.

Gülen, hayatı boyunca darbelere karşı olduğunu tekrar ederken, geçmişte Türkiye'den içlerinde 50 milletvekili ile birlikte Abdullah Gül ile Ahmet Davutoğlu'nun da olduğu binlerce kişinin kendisini ziyaret ettiğini de ilk kez ifade etti.

Aba altından sopa gösteriyor Gülen. En az 50 AKP vekili ve önemli parti yöneticilerinin kendisiyle ilişkili olduğunu ima ediyor. Oysa AKP darbenin siyasi ayağı olmadığı iddiasında. Halbuki gerçeklerin açığa çıkma eğilimi vardır ve eninde sonunda eğilim yerini bulur. Darbenin siyasi ayağı koktu!

**BOYUN
EĞME**

Boyun Eğme Haftalık Siyasi Dergi - Sayı 83

İmtiyaz Sahibi: Gelenek Basım Yayım ve Ticaret Ltd. Şti Genel Yayın Yönetmeni ve Sorumlu Müdür: Mehmet Kuzulugil

Yayın Kurulu: Orhan Gökdemir, Nevzat Evrim Önal, Mehmet Kuzulugil Tasarım: Özgür Aydoğan, Uğur Güç

ISSN: 2564-7385 Adres: Osmanağa Mah. Osmancık Sok. No:9/16 Kadıköy - İstanbul Baskı: Deren Matbaacılık Ambalaj San. ve Tic. Ltd. Şti. Beylikdüzü OSB Mah. Orkide Cad. No: 9/Z Beylikdüzü-İstanbul

Özkök korktu, bizim Barışlar korkmadı

Hürriyet gazetesinin 2008 yılında genel yayın yönetmenliği görevini yürütürken Ergenekon, Odatv, Balyoz kumpasını kuran polis, savcı ve hâkimlerin aynı karede yer aldığı fotoğrafın kendisine ulaştığını belirten Ertuğrul Özkök, korkusundan fotoğrafı yayınlamadığını kaydetti.

Görevini yapmamıştı ülkenin en büyük, en etkili gazetesinin başındaki kişi. Ama bizim Barışlar, Barış Terkoğlu ve Barış Pehlivan korkmadı ve fotoğrafı yayınladı. Bu korkusuzluklarının bedelini ise uzun hapislikle ödediler. Gazetecilik korkuyu kaldırmaz. O yüzden Barışlar gazeteci, Özkök işveren temsilcisidir.

12 Eylül darbesinden bu yana tutuklu gazeteci yok

BC'ye röportaj veren AKP Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan, tutuklu gazetecilerden sadece ikisinin sarı basın kartı olduğunu söyledi, "Dünyayı kandırmayalım" dedi.

Erdoğan'ın sözleri tam olarak şöyle: "Şu anda içeride olanların gazetecilik sıfatı yok. Bunlar ya terör örgütüyle beraber hareket etmişlerdir, ya silah bulundurmaktan içeri girmişlerdir ya da birçok yerlerde bankamatikleri kırmışlar, buraları

soymuşlardır. Ama ceplerinde bir sarı basın kartı değil, gazeteci kartı vardır. Bununla beraber de kendilerinin gazeteci olduğunu iddia etmişlerdir. Ve şu anda da sizin ifade ettiğiniz şekilde 170 tane gazeteci falan içeride yok, bunların hepsi yalan. Böyle bir şey söz konusu değil. Bunların defaatle açıklamalarını yaptık ve şu anda gerçek manada gazeteci sıfatıyla içeride iki kişi var. Bunun dışında böyle bir şey söz konusu değil. Bu yalanlarla da dünyayı

kandırmayalım."

Bu sözleri düzelterek değiliz. Kenan Evren de tutuklu gazeteci olmadığını iddia ediyordu örneğin. Ama sarı basın kartı olmamasının sebeplerinden biri gazete patronlarının gazetecileri basın işçisi gibi göstermesi veya sözleşmeli çalıştırması. Daha az vergi, daha güvencesiz çalışan demek bu. Piyasanın o kutsal görünmez elinin siyasi bir söyleme gerekçe yapılabileceğini kim düşünebilirdi?

AYM KARARINA ERİŞİLEMİYOR

Adalet Bakanı Bekir Bozdağ şeffaf yargıdan söz ede dursun, İzmir 7. Sulh Ceza Hâkimliği kararıyla Anayasa Mahkemesinin 2014 tarihli "Deniz Yazıcı Başvuru" hakkındaki kararına erişim engeli getirildiği ortaya çıktı.

AYM'nin internet sitesinde, kararın bulunduğu sayfada, "Bu internet sitesi (<http://www.kararlariyeni.anayasa.gov.tr/BireyselKarar/Content/4699ad0b-aa70-4935-b504-c8344982bd8f?wordsOnly=False>) aşağıdaki karara istinaden 5651 sayılı kanun uyarınca Erişim Sağlayıcıları Birliği tarafından erişime engellenmiştir. *İZMİR 7. SULH CEZA HÂKİMLİĞİ'nin 29-03-2017 tarih ve 2017/1342 sayılı kararı" şeklinde uyarı çıkıyor.

Evet, yargı o kadar şeffaflaştı ki bakınca arkasında hukuksuzluk çok net olarak görülebiliyor!

T.C.
ANAYASA MAHKEMESİ

SAMANALTI / Sait Munzur

adalet

Yürüyüş bitti, adalet

Nihayetinde yürüyüşün yarattığı duygu dalgası dindi. Maltepe'deki büyük miting dağıldı ve dağılır dağılmaz ülke kendi gerçekleriyle baş başa kaldı. 10 Temmuz'da 15 Temmuz kutlamalarına girişti AKP. OHAL yerli yerinde, Enis Berberoğlu içeride. Birgün gazetesi çalışanı Mahir Kanat nahak yere 6 aydır gün sayıyor. Nuriye ve Semih'in açlığını hücreye kapatıp anahtarını denize attılar. Kılıçdaroğlu'na yakın bir akademisyeni gözaltına aldılar büyük mitingden bir gün sonra. Cübbesinde iliklemek üzere düğme arayan yargıcı yeniden yüksek mahkemeye başkan atandı. TRT'yi Bilal'in arkadaşına verdiler.

■ ORHAN GÖKDEMİR

1 6 Nisan'dan 9 Temmuz'a... Arada aşağı yukarı iki aylık bir süre var. Gündemin ıstık hızıyla değiştiği Türkiye için bile kısa bir zaman aralığı bu. Ama CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun siyasi algısındaki değişimler için muazzam bir süre. Bu iki ayda AKP'ye teslim olan

adamdan AKP'ye kafa tutan adama dönüştü Kılıçdaroğlu. AKP memurluğundan ana muhalefet liderliğine terfi etti. Nereden baksanız büyük bir sıçrama!

Solun büyük bir kısmı kimliklerini ve bayraklarını bırakarak arkasına dizildi. Kürt siyasal hareketi, liberaller,

sol YAZARLARI YÜRÜYÜŞ İÇİN NE DEDİ

CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu'nun yaptığı "Adalet Yürüyüşü" ve İstanbul'daki büyük Adalet Mitingiyle ilgili sol Portal köşe yazarlarının değerlendirmeleri, konuyla ilgili ortalama yorumların ötesine işaret ediyor ve adaletsizliğin, sermaye düzeninden bağımsız ele alınamayacağını söylüyor.

Sağın büyük başarısı (10.07.2017)

Kemal Okuyan

Kılıçdaroğlu başarılı olmuştur. "Yeni CHP" filan derken çok geniş bir toplamı, üstelik Avrupa Birliği koridorlarındaki on küsur yıllık fanteziyi, CHP ile Kürt hareketinin yakınlaşmasını da içererek, her tür aşırılıktan arındırılmış bir biçimde yan yana getirmiştir.

Aşırılık Cumhuriyet Mitingleri'nde sermaye açısından aşılmış bir cumhuriyetin inatla savunulmasıydı. Aşırılık Gezi'de sermaye açısından düzen sınırlarını zorlayan ideolojik ve siyasal yönelimlerin enerji toplamasıydı. Kılıçdaroğlu, "Sizi bunlardan kurtaracağım" dedi ve bunu becerdi.

Sermaye mutlu, Almanya mutlu... Referandumda bir kez daha ortaya çıktığı gibi, Erdoğan'ı kabullenmemek konusunda kararlı duran Türkiye'nin gelişkin bölgelerinde yaşayan büyük kalabalıklar da mutlu.

Bu kadar mutluluktan ne çıkacak?

Erdoğan'ın artık işi çok ama çok zor. Zemin kaybetmişti, şimdi inisiyatif almakta zorlanıyor, alırsa hata yapma olasılığı çok güçlü. Almanya'da yapmış olduğu konuşma panikle çaresizliğin ortalamasıdır. Ve Kılıçdaroğlu yürümeye başladığından beri Erdoğan kilitlenmiştir.

İlla ki bir şey deneyecek ama koşullar artık çok farklı.

Kılıçdaroğlu, zaten silikleşmiş solu, kalabalıkların içinde eritti. Asıl derdi, merkez sağda bir türlü gerçekleşmeyen "yeni doğum"u kolaylaştırmaktı. Maltepe Mitingi ile birlikte AKP'nin içinde biriken enerjinin açığa çıkması için ek kanallar yaratılmış durumdadır.

**

Eski bir problematik (08.07.2016)

Aydemir Güler

Sol CHP'nin ilgilenmeyeceği ve uğraşmayacağı

bir alanı, CHP için temizlemeye kalkışmaktadır. Çok beceriksizce yürütülen bu faaliyette, solun sosyalizm ve işçi sınıfının çıkarları için göze alabileceği "kirlenme" aklanmıyor. Kılıçdaroğlu CHP'sinin sağı yeniden yapılandırmak için atacağı adımlar Marksizm ve devrimcilik adına temize çıkartılmak isteniyor.

Devrim değil, Marksizm değil, solculuktan bile söz edilmeyen bir alanda gösterilen bu gayretkeşlik tarihsel bir dibe vuruştur. Gezi heyecanından girip saray diktatöründen çıkan söylemlerde Kılıçdaroğlu'na devrim kostümleri giydirilmektedir. Oysa konumuzun bununla ilgisi yok. CHP liderliği için, solun, faşist partinin artıkları (Akşenerler), yobaz partinin artıkları (Saadet), 12 Eylül neo-liberalizminin organik sağcılar (merkez sağ diye sıralanan bir dizi parti ve lider) kadar değerinin olmadığı açıktır. İşçi sınıfının, Tüsiad'ı, Müsiad'ı ve Mess'yle patronlar kadar değerinin olmadığı da...

Solun Türkiye'nin adalet arayışına hak ettiği

yürüyüşünün tam zamanı!

yetmez ama evetçiler, “ilerici” aydınlar, kendini Marksist olarak tanımlayanlar, hatta “Leninistler” tişörtünü giyip fotoğraf çek-tirmeye koştı. Giderek fotoğraf karesinde görünmeyenler büyük suç işlemiş gibi algılanmaya başlandı.

KILIÇDAROĞLU’NUN ASIL DERDİ

Ama nihayetinde yürüyüşün yarattığı duygu dalgası dindi. Maltepe’deki büyük miting dağıldı ve dağılır dağılmaz ülke kendi gerçekleriyle baş başa kaldı. 10 Temmuz’da 15 Temmuz kutlamalarına girişti AKP. OHAL yerli yerinde, Enis Berberoğlu içeride. Birgün gazetesi çalışanı Mahir Kanat nahak yere 6 aydır gün sayıyor. Nuriye ve Semih’in açlığını hücreye kapatıp anahtarını denize attılar. Kılıçdaroğlu’na yakın bir akademisyeni gözaltına aldılar büyük mitingden bir gün sonra. Cübbesinde iliklemek üzere düğme arayan yargıcı yeniden yüksek mahkemeye başkan atandı. TRT’yi Bilal’in arkadaşına verdiler. Üniversiteyi AKP’li tosuncuğa teslim ettiler. Salaya zam yaptılar, liselere cihat dersi koydular, evrimi müfredattan çıkardılar. Bu arada her okula

mescit zorunluluğu getirildi.

15 Temmuz’un ardından Kemal Kılıçdaroğlu’nun en çok duyarlılık gösterdiği konulardan biriydi köprüde boğazlanan, linç edilen askerler. Onlar da cumhurbaşkanlığı himayesinde hazırlanan afişlere dönüşüp duvarlara asıldı.

Ve 9 Temmuz’da Maltepe’de bir destana imza atan Kemal Kılıçdaroğlu il başkanlarını toplayıp daha dün “kontrollü darbe” dediği 15 Temmuz’un yıldönümü kutlamalarına katılmaları talimatını verdi.

Eleştirmek için söylemiyoruz bunları. Zaten yürüyüş sırasında da başta TUSİAD olmak üzere patron örgütlerine ve AKP il başkanlarına Maltepe mitingine katılma çağrısı yapmıştı. Doğal olan da bu. Kılıçdaroğlu’nun ne patronlarla ne de AKP’yle ilgili bir sorunu var. Onun sorunu patronların sadece AKP’yi gözetmesi. AKP’yle ilgili sorun da tek adam rejimi, Tayyip Erdoğan’ın aşırılıkları. O konuda bile ihtiyatlı bir çizgi izledi Kılıçdaroğlu; “doğrudan Tayyip Erdoğan’ı hedef alıp polemige girmeyin” dedi. Yürüyüş de çok “barışçıl” geçti zaten. Korteji yuhalyan, fiili olarak saldıran, dört parmak gösteren yobazlar alkışlandı. Te-

zek dökenlere gülücük dağıtıldı. Korteje eşlik edip yorulan polis ve askere sık sık selam gönderildi.

Hatta mitingdeki konuşmasında üzerine basa basa vurguladığı tek şey 15 Temmuz şehitleriydi. “15 Temmuz darbe girişimini açık bir şekilde lanetliyoruz” dedi sık sık. “249 şehidimizin aziz hatırası ve 2301 gazimiz” kalıbı dikkat çekecek kadar vurgulandı. O kadar ki “Peygamberimizin veda hutbesi” bile vardı konuşmada. Adalet dediğin şey de zaten İslamın icadı değil mi? A evet neticede alanda toplanan laik ve sol eğilimli bir kitleydi nihayetinde, Nuriye ve Semih’in de adı zikredildi arada. Ama Enis Berberoğlu ziyareti Nuriye ve Semih ziyareti ile taçlandırılmadı nedense? Büyük kalabalık içinde yitip gitmiş sol için bu kadarı fazla bulunmuş olmalı.

ÇEKİDÜZEN YÜRÜYÜŞÜ

AKP iktidarının varlık sebebi olan bir politikacının, AKP memurluğundan adalet savaşçısı mertebesine sıçramasının tarihidir bu. Türkiye’de siyaset yapmak bu kadar kolaydır. 16 Nisan gecesi ayağını sürüyerek ekrana çıkıp pişmiş aşı su

katmama endişesiyle yapılan referandum konuşması çoktan unutulmuştur. Hile ve desise ile kurulan rejime bir çekidüzen verme yürüyüşüdür bu ve gerçekten de hedefe ulaşılmıştır. Tayyip Erdoğan’a ölçülü olma mesajı verilmiştir ama bu arada rejime duyulan saygı da açıkça gösterilmiştir. Adalet sıkıntısı vardır rejimin. OHAL kaldırıl-sa, tutuklu gazeteciler serbest bırakılsa, sistem kendi hukukuna uysa, tek adam sistemi törpülen-se sorun kalmayacaktır.

“9 Temmuz yeni bir doğuş-tur” dedi Adalet Mitingi’nde Kılıçdaroğlu. Hakikaten öyle. Laik Cumhuriyeti tepeleyen ama yerine gecekondular bile kurmakta zorlanan İslamcılara “normalleşmenin” yolu gösterildi. Şimdi seçim onların; ya mitingde dile getirilen talepleri dikkate alıp geri adım atacaklar, ya da daha ölçüsüzleşip artık uzaktan görünmekte olan duvara çarpıp parçalanacaklar.

soL’da defalarca söyledik, AKP ile CHP, Tayyip Erdoğan ile Kemal Kılıçdaroğlu sembiyotik bir organizmadır. Varlıkları birbirlerine bağlıdır. Bu sembiyotik yaşamın habitatı ise piyasa toplumdur, kapitalizmdir. Eşitlik olmadan olmaz adalet. ■

değeri vermesi için kendisini bu şekilde inkâr ve imha etmesine hiç gerek yoktu. Solun işi CHP’nin, sınıf karakteri gereği içine yerleştiği düzenin sınırlarını neredeyse devrimci güdülerle zorladığını uydurmak değildir. Sol aklını CHP’nin neden liberal sayılamayacağını anlatmaya yormamalıdır. CHP sağı toparlarken yeni bir halk hareketi için davetiye aldığını sanıp uygun giysiler için alışverişe çıkmak fazla gayriciddi bir durumdur.

Sol “adalet mi; o halde sömürü düzenini sorgulayalım” diyecek sınıf cesaretini gösterirse soldur. Sol, ülkemizi uçurumdan yuvarlayan sağın yeniden kurtarıcı haline getirilmesine karşı kurtarıcının olsa olsa işçi sınıfı olabileceğini hatırlatırsa soldur.

Utanç yazısı (10.07.2017)

Osman Çıtsay

Aydın veya sosyalist, doğru olanı, sınıf hareketinin iktidar mücadelesi için gerekli olanı ayırıştırıp işleyebilmelidir. Böyle bir yeteneği yoksa, programından, sloganlarından, pankartlarından bu kadar korkuyorsa, utaniyorsa, neden solculuk yapmaya kalkıyor? Aydemir Güler son yazılarında biraz da buna yanıt verdi.

Tüm sol değerlerini gizleyen, o nedenle, tek derdi parti içindeki başkanlık mücadelesi olan, sermayeyi ihya etmeyi sol siyaset olarak satan

bir küçük hesapçının pankartı arkasına kolayca sıralananları atlayarak mı yineleyeceğiz bu sözleri? Meydan doldurmacılıkla sol siyaseti birbirinden ayıramayanların getirisi ne olur? Maltepe’deki milyonla, Gezi’nin milyonları birbirinden çok farklıdır. Daha açık olsun: Maltepe, sosyalizmden nefret eden Kılıçdaroğlu ekibinin “malıdır”, Gezi’de bu yoktu, hatta Kılıçdaroğullara karşıydı.

Yürüyüş, sol ve epistemoloji (10.07.2017)

İlker Belek

Sol, kalabalık gördüğü her ortama balıklama daldıkça referanslarını biraz daha yitiriyor. Öyle ki Kılıçdaroğlu’nun Maltepe’den 15 Temmuz anmalarına gidileceği yönündeki açıklaması da, TUSİAD ile İstanbul il başkanının mitinge davet edilmeleri de dikkate değer bulunmuyor, bütün bu önemli girdiler epistemeye bir türlü etki edemiyor. Malum, şu anda birliği bozmamak gerekiyor.

Solun bütün bu halleri çaresizliğin, ilkesizliğin göstergeleridir. Oysa sol ne ilkesiz ne de çaresizdir. Solun çaresi ilkeleridir. Amasız, fakatsız; adaletin eşitliğe, eşitliğin de sosyalizme bağlı olduğunun işlenmesi ve “ama şimdi sırası değil” diyen her ortamdan uzak durulması. “Ama şimdi sırası değil” diyen her iş emekçi sınıfların siyasal beklentilerini iktidarı yumuşatmak noktasına minimize edeceği için.

Adaletin bu mu dünya? (08.07.2017)

Orhan Gökdemir

... adalet yürüyüşü muktedirden adalet isteme yürüyüşü değildir. Muktedire sınırlarını hatırlatma yürüyüşüdür. Güç ister, emek ister, kararlılık ister, örgütlülük ister, sabır ister, özgüven ister, iktidar perspektifi ister. CHP’ye ve liderine böyle şeyler atfetmek büyük haksızlık. Bu tür bir beklentiye destekleyecek bir pratiği yok CHP’nin. Kemal Kılıçdaroğlu’nun hiç yok. Sezgin Tanrıkulu-Mehmet Bekaroğlu arasındaki tekinsiz bölgede yitip gidebilir bütün umutlar. Mahmut Tanal ve Eren Erdem’in amatör sahne gösterisi ile yetinmek zorunda kalabilirsiniz yine.

...

İnsanlık tarihi adaletsizliğe isyanların ve adalet arayışlarının tarihi. Birkaç bin yıllık mücadeleden damıttığımız değerli bir deneyim bu; Halkın ekmeğidir adalet, yokluğu tahammül edilebilecek bir şey değildir. Ama nazlıdır, kırılındır gelin görün ki. Son diktatör devrildiğinde, son kapitalist kovulduğunda gelir gelirse ancak.

Demek uzun bir yolun başındayız daha. Başlamak kolay bitirmek zordur. Öyleyse yürüyelim arkadaşlar!

Adalet ne yana düşer?

Adalet, doğanın, maddi yaşamın, toplumsal ilişkilerin ve üretim ilişkilerinin dışavurumu; insanlık tarihinin çocuğu... Adaletsiz dünyanın adaleti, adaletsizliği yaratanların hukukunda ve o hukuka göre karar veren yargıda aranmaz.

■ ALİ RIZA AYDIN

Hükümetin adalet hizmetlerine ilişkin bakanlığının adı “adalet”, yargıç ve savcılarının görev yaptığı mahkemelerin bulunduğu binaları adı “adliye” ya da “adalet sarayı”, mahkemelerin duruşma salonlarının duvar yazısı “adalet mülkün temelidir” olunca; uyumsuzluğa düşenler ya da mağdur olanlar “adaleti aramak” için yargıda hak arama yoluna gidince, yargılama sonucunda istekleri yerine gelenler “adalet yerini buldu” deyince, hukuk devletinin ilkeleri arasına “adaletli hukuk düzeni” eklenince, adalet sözcüğü hukuk ve yargı sözcükleriyle ayrılmaz hale getiriliyor.

Adaleti hukuk ve yargıyla ayrılmaz gösteren yalnızca sözcükler buluşması değil. “Hak”-tan “hukuk”a, “hukuk”-tan da yargı destekli “adalet” arayışına ulaşıldığı üzerine kurulu bir adalet anlayışı söz konusu... Adres “adaletli hukuk düzeni”nde çıkmaz sokağa sokularak aranmaya çalışılıyor.

Kanıksatılmış bir senaryo var: Adalet arayışı uyumsuzluk doğması ya da hak ihlaliyle başlatılıyor; o uyumsuzluk ya da ihlal, arabulucu ya da idari kararlarla giderilmezse, uzlaşma sağlanmazsa yargıya gidiliyor. Yargı, yerelinden bölgesine, yükseğinden uluslararasına kadar hukuka dayanarak karar veriyor. Hukukun “adalet anlayışı” içinde biçimlenmediği iddiası olursa kimi zaman anayasa yargısına başvuruluyor.

ADALETİN GÖVDESİ

Hukuk, adaletin görünürdeki ucu. Oysa adaletin gösterilmeyen gövdesi ve kökü derinlerde, doğal ve sosyal gelişmenin yaşamsal gereklerinde ve tabii ki üretim ilişkilerinde. Ekonomi politigi okumadan adaleti okuyamayız.

Adalet anlatılırken, soyut “hak” kavramı başa konulmaz,

“hukukun üstünlüğü”ne ya da “bağımsız yargı”ya sığınmaz. Bunların üzerine “dinsel”den de destek alınmaz. Bu tür adalet anlatımları, olmayan adaletin, adaletsizliğin sunumları olabilir ancak. İcap “adaletsizlik” iken kabul “adalet” olamaz.

Adalet, ne sosyal fenomenlerin farklı nitelendirilişini ifade eden etik kavram ne de insanın insanı sömürdüğü düzende uzlaşma ya da denge kavramı değildir. İşte hukuk ve yargı, adaletin bu tür “değil tanım-lamaları”nın sınıflı toplum içine tutsak edilerek anlatılıp olumlulaştırıldığı üst yapı kurumlarıdır.

Hukuk ve yargı, sınıflı toplumda egemen sınıfın söylediklerinin ve yaptıklarının haklı görülerek kabul ve onayına ya da sömürülen sınıfın söylediklerinin ve yaptıklarının haksız görülerek ret ve inkarına, diğer deyişle sınıflı toplumdaki adaletsizliğin “adalet” adı ile sunumuna ve kanıksanmasına katkıda bulunur. Hukuk ve yargının bir başka etkisi ise sermaye ve işçi sınıflarının farklı adalet anlayışlarını, ikinciye birinci içinde eriterek uzlaştır-

maktır.

Hem adalet hem de adaletsizlik kavramları aslında mutlak değil, toplumsal ilişkilere bağlı olarak değişiklikler gösterdiğinden, hukuk ve yargı da bu değişikliklere uyum sağlar. Hukuk kurallarının ileri ya da geri içerikli değişiklikler göstermesi, yargı kararlarının çelişkiler içermesi bu uyumun dış görüntüsünden başka bir şey değil. AKP döneminin her iki alanda da şaibeli olduğu, bu dönemin muhalefet partilerinin de adalet kavramını aynı hukuk ve yargıyla eleştiriye tabi tutarken düzen içinde kaldığı tartışmasıdır.

Adalet, insanların birbirlerine yaptıkları haksızlıkları düzeltmeye çalışan kurum ya da devlet örgütü olmadığı gibi hukuka ya da soyut haklara uygunluk da değil. Herkesin hakkını arayabilir olması, adil yargılama hakkının ihlal edilmemesi, yargının hukuka sarılarak onu daha dengeli yorum-luyor olması toplumsal adaleti getirmez, egemenin düzenini adaletli diye sunar. Adaletsiz dünyanın adaleti, adaletsizliği yaratanların hukukunda ve o hukuka göre karar veren yargıda aranmaz.

TARİHİNİN ÇOCUĞU

Hukuk, aydınlanmanın çocuğu. Oysa adalet, doğanın, maddi yaşamın, toplumsal ilişkilerin ve üretim ilişkilerinin dışavurumu; insanlık tarihinin çocuğu. Adalet, hukukla ve yargıyla buluşana kadar mekânsal

ve dönemsel özelliklere göre örf, adet, gelenek ve dinsel-ten oluşan toplumsal davranış kurallarıyla içli dışlı olmuş. Ama asıl olarak “sömürü düzeni” ile haşır neşir olup, onun istediği kılığa girmiş hep. Ta ki, toplumu sömürüden kurtarma fikriyle birleşmesine kadar.

Adaleti, önce üretim ilişkileri bozuyor. İnsanın insanı sömürmesi hukukla kurallaştırıldıkça adalet de kostümlerini çoğaltıyor, yargıya da biçme dikme görevi düşüyor.

Soldan beslenmeyen, sosyal ve ekonomik farklılıkların ortadan kaldırılmasına kilitlenmeyen adalet anlayışı, hem soyut kalıyor hem de adaletsiz ve eşitsiz düzenin meşrulaştırılmasına destek veriyor. Adaletsizlik, sömürü düzeninden başka bir şey değil aslında. Hukuk ve yargı da aynı düzenin koruyucuları...

Lenin’in de açık ve net vurguladığı gibi, adalet “bir söz değil”, “en dokunaklı, en canlı, en önemli sorun, açıktan ölmek sorunu, bir lokma ekmek sorunu”. “Aç ve yıkıma uğramış insanların çıkarlarıyla sömürücülerin çıkarları arasında bir ‘uzlaşma’ üzerine herhangi bir siyaset kurmak, işte bu yüzden olanaksız”.

Ne soyut adalet ne de hukuk ve yargıyla, olmazsa dinsel beslenmeye çalışılan adalet, yığınların duygularıyla buluşsa bile sömürsüz düzenin kılavuzu olmaya yeter. Sınıflı toplumun düzeni içinde hukuk ve yargıyla oynayarak “iyileştirme” ya da AKP tipi bir siyasal iktidarın yaptıklarını geri alma gibi hedefler, Brecht’in, yukarıdakiler daha iyi yaşasınlar diye aşağıda daha çok insanın oturduğu “tahterevallı”sinden kurtaramaz adaleti ve düzeni.

Sınıfsal olan hukuk ve yargı, adaletin de sınıfsallaşmasının araçları; bu birliktelik üretim araçları sahipliği ve üretim ilişkilerinden kaynaklanan adaletsizliği de perdeliyor.

Sermaye sınıfıyla aynı meşruiyet kaynaklarına sarılarak adalet aramak, sosyal ve ekonomik farklılıkların izlerini ortadan kaldırmaya, insanın insanı sömürmediği adaletli ve eşitlikçi düzeni kurmaya yetmez. Adalet, hukuk ve yargıya muhtaç olmadığı zaman gerçek olacak. ■

Karışık bir 'aile' fotoğrafı

G20 Zirvesi, dünya basınının gündemine "maskeli eylemciler" ve polis şiddeti dolayısıyla girdi. Geleneksel aile fotoğrafında ise manzara küresel strateji ayarını yapmakta zorlanan bir ABD; ABD'nin şaşkınlığından faydalanan bir Rusya; sessiz ama derinden yol alarak dünyada beklenmedik bir şebeke oluşturmaya başlayan Çin; "Özgür Batı"nın liderliğini zoraki olarak kabullenen ama bu yükü kaldırmaya mecali ve niyeti olmayan Almanya'dan oluştu.

■ **ERMAN ÇETE**

Almanya'nın Hamburg kentinde düzenlenen G20 Zirvesi, kitlesel protesto gösterilerine rağmen akıllarda "anarşist/otonomcu" grupların eylemleri ve polis şiddeti ile kalacak gibi görünüyor. Alman iç siyasetinde sosyal demokratlarla (SPD) Hristiyan demokratlar (CDU) arasında bir söz dalaşına da yol açan şiddet olayları sonrası, sosyal demokratların Hamburg Belediye Başkanı Olaf Scholz'un istifası istendi, ancak Scholz suçun SPD'ye atılmasına itiraz ederek güvenlik önlemlerinin "Şansölye Angela Merkel" tarafından alınmasının istendiğini söyleyiverdi. Neticede

şiddet, "bir grup holigan" a ve Alman merkez siyasetçilerinin basiretsizliğine ihale edildi. Avrupa Komisyonu şefi Jean-Claude Juncker ise, Merkel'in Hamburg kararına destek çıktı; zira Hamburg, öteden beri solcu eğilimleri ve protesto gösterileriyle biliniyordu.

G20'nin politik sonuçlarına bakıldığında, gözler elbette kasabanın yeni şerifi Donald Trump ile Rus lider Vladimir Putin'deydi. Trump'ın zirve sırasında, Rusya'nın Amerikan seçimlerine müdahale konusunu gündeme getirdiğinin öğrenilmesi ABD basınında heyecan yarattı ve bu "büyük bir değişim" olarak selamlandı. Ancak Putin'in "kanıt" istemesi ve Rex Tillerson'ın iki ülke

arasındaki ilişkilerde "ileriye bakmak gerektiğini" söylemesi, sevinci çabuk bitirdi ve iki ülke, bir süredir zımnı olarak devam eden Suriye ortaklığını başka bir boyuta taşıdı.

Amerikan medyasında Trump yönetiminin Suriye'yi ve Esad'ı Rusya'ya bırakacağı haberlerinin çıkması boş a değildi. Obama'nın son dönemlerindeki siyasetinin devamı sayılabilecek bu planda, ABD, Rusya ile birlikte Suriye'yi etki alanlarına bölmeyi kabul ediyor ve Rus askerlerinin bölgedeki varlığını tanımak zorunda kalıyordu. Tabii bu durumda tersi de geçerliydi. Rusya, Fırat'ın doğusundan Maliki'ye kadar uzanan bir hat-taki Amerikan askeri varlığını, geçici de olsa kabul ediyordu.

ABD-Rusya anlaşmasının en önemli çıktısı, Ürdün'ün (ve gayriresmi olarak İsrail'in) de dahil olduğu Güney Suriye ateşkesiydi. Astana sürecine dahil olmayan ABD, Astana'dan farklı bir mutabakat belirleyerek Suriye'deki Rus oyununa dahil oldu.

Zirvede Ukrayna, Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti, iklim değişikliği anlaşması gibi gündemler olsa da, açılış konuşmasında Angela Merkel'in söyledikleri genel havayı da belirler nitelikteydi. Şansölye Merkel, zirvenin "dünya halklarının korkularını, ihtiyaçlarını ve kaygılarını yatıştırmaya yaramasını umduğunu" söylüyor ve "büyük küresel meydan okumalar"la karşı karşıya olduklarını kabul ediyordu.

Geleneksel aile fotoğrafına da bu belirsizlik ve yarılma damgasını vuracaktı. Küresel strateji ayarını yapmakta zorlanan bir ABD; ABD'nin şaşkınlığından faydalanan bir Rusya; sessiz ama derinden yol alarak dünyada beklenmedik bir şebeke oluşturmaya başlayan Çin; "Özgür Batı"nın liderliğini zoraki olarak kabullenen ama bu yükü kaldırmaya mecali ve niyeti olmayan Almanya...

Zirveden akılda kalan fotoğraf budur. ■

AB zenginlerinin İslamcı Ankara tedirginliğinde yeni aşamalar

Avrupa Erdoğan'la huzur bulamayacağını anladı

Alman medyası, Türkiye'de Erdoğan karşıtı ve SPD'yi aratmayacak kadar evcil ve ciddi boyutlarda kitlesel bir muhalefet olduğuna dikkat çekti. Almanya'ya gelen ve Erdoğan devletinin tokadını yemiş akademisyenler de, Kürt politikacılar da, Türkiye'nin yakın geleceğindeki büyük dönüşümlerin habercisi olarak yorumlanıyor.

■ OSMAN ÇITSAY

Neresinden bakılırsa bakılsın, yazın en sıkıntılı günlerine Avrupa'da da sıcak girilmişti. Temmuz ayı başında Almanya merkezli AB'de, Erdoğan sıkıntısının giderek derinleştiğine tanık olundu. Donald Trump sıkıntısına paralel bir sıkıntıydı bu. Avrupa'dan davet alamayan ve bir tür "istenmeyen adam" konumuna itilen, bunu iç politikada Batı karşıtlığı olarak yutturabildiği için pek de önemsemeyen Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 7-8 Temmuz'da Hamburg'da "vatandaşlarıyla" görüşmek istediğini duyurunca, ortam iyice gerildi. Ama bir şey olmadı. Konuşturulmayınca, konuşmadı. Tatsızlık da çıkmadı.

Fakat ancak G-20 vesilesiyle Hamburg'a gidebilen Erdoğan, orada "vatandaşlarıyla bir araya getirilmeyince" dönerken sahneyi karıştıran bir imada bulunuverdi: Paris İklim Anlaşması'ndan çekilen ABD'nin ardından, "Biz de zaten o kararı daha parlamentoda onaylamadık" diyerek, İslamcı Ankara'nın "bazı istekleri" yerine getirilmezse bu anlaşmayı Türk parlamentosunun geçirmeyeceğini uygun bir dille ilan etmiş oldu. Bu oyun, Trump nedeniyle neredeyse Atlantik ittifakını yeniden gözden geçirmeye hazırlanan Berlin'i iyice hiddetlendirdi.

Çeşitli kanatlarıyla Alman siyaset sınıfı, İslamcı Türk Cumhurbaşkanı'ndan hiç hoşlanmıyor. Aynı duygu ana akım medyanın açık saldırıları sonucu halkta çok daha yaygınlaşmış durumda. Ama Paris İklim Anlaşması "cilvesiyle", toplumdaki Erdoğan tedirginliğinin nefrete dönüşme hızı artmış oldu. Sağcı ve solcu Almanlar, kendi gerekçeleriyle bu İslamcı siyaset adamından uzaklaştıkça, sayısı ve ağırlığı giderek azalan ama olay çıkarmaya hazır bir kesim "faşist ve faşizan" Türk'ün, Erdoğan'a daha güçlü bir biçimde sarıldığı gözlemlendi.

Sevimsiz bir cepheleşme bu. Sonuçta Almanya, en üst düzeyde, Türklerin iç ihtilafına sahne olmak istemediğini daha yüksek sesle dile getirmek zorunda kaldı.

Sinyal çok: AB'nin zengin mutfağı olarak görülen Berlin, Lahey, Viyana ve hatta Paris, Erdoğan ve adamlarına resmen kapıları kapatıyor. Bu haliyle, aslında bir Trump sorunuyla cebelleşmek zorunda kaldıklarını itiraf etmiş oluyorlar.

ERDOĞAN'A İP MERDİVEN: TRUMP

Trump-Erdoğan flörtü ve Washington ile Almanya Avrupası (AB) arasındaki mesafenin açılması aynı döneme rast geliyor. Bu, bir

tesadüf değil. Donald Trump, Sicilya'da Mayıs ayı sonunda yapılan G-7 Zirvesi'ni resmen sabote etmişti. Ortak bir nihai açıklama yapılamamış, bu arada Trump, açıkça Avrupalı NATO müttefiklerinden askeri harcamalarını artırmalarını istemişti. Adres açıktı. Askeri harcamalarını ülke GSYİH'sinin yüzde 2'si civarına yükseltmeleri istenen Avrupalı NATO üyelerinin lideri konumundaki Almanya, "verdiği dış ticaret fazlası nedeniyle" ABD Başkanı'nın ağır eleştirilerine muhataptı: Berlin.

Trump, Alman ihracat çılgınlığını bir tür "kötülük" olarak damgalarken, Alman otomobillerinin ABD'ye yığılmasına son vereceklerini de söyledi. Berlin tedirgin ve bir çıkış yolu yaratmaya çalışıyor. İhracat çılgınlığı üzerine kurulu Alman ekonomisinin,

verdiği dış ticaret fazlasıyla komşularını ve ortaklarını borçlandırıp işsizliği yaygınlaştırdığını savunan yeni Washington yönetimi, Batı ittifakındaki bir tıkanma noktasını daha açığa çıkarmış oluyor. Almanya Başbakanı Angela Merkel'in Trump ABD'siyle araya mesafe koyarak, "Avrupa artık kendi kaderini kendi eline almalı" yolunda bir açıklamayı aynı günlerde yaptığı biliniyor. Emperyalist-kapitalist sistem ciddi "örtüşmezliklerden" geçiyor.

Tersinden bakılınca, şu: Trump'ın Berlin'e attığı dayaklar, bazı hesapların daha kolay görülmesine de yardımcı oluyor. Almanya Avrupası, ABD ile arasına mesafe koyma bahanesini Trump sayesinde elde etti. Paris İklim Anlaşması'ndan çekilen Trump ve ABD, Avrupa'da giderek köşeye

sıkıştırılan Angela Merkel ve politikalarını rahat bir nefes almasını sağlamadı değil. Hemen İtalya'nın başbakanı ve Fransa'nın da yeni devlet başkanı ile bir araya gelen Almanya Başbakanı Merkel, yeryüzünü kurtaracak bir iklim birliği peşinde olduğunu bildirmiş sayıldı. Almanya'nın zaten iklim hedeflerine ulaşamayacağını bilen uzmanlara göre, Trump, aslında Berlin ve Merkel'e "Allah'ın bir lütfü" gibi.

"Lütuf", Trump'ın çıkışlarıyla, "Avrasya'daki" ABD karşıtı jeopolitik güçlerin birbirine daha kolay yaklaşmasında. Avrupa, Çin, Hindistan ve Rusya'yı içeren Avrasya'da küresel düzlemde bir ittifakın biçimlenmeye başladığını düşünen uluslararası uzman ve siyasetçi sayısı artıyor. Çelişkilerin böyle sürmesi halinde, ABD'nin orta vadede tam bir izolasyona

sürükleyeceğini ileri sürüyorlar. Emperyal sahnedeki her çatışma, bir dönemin "okyanus ötesi" hegemonyal gücü olan ABD'yi Avrasya'daki bloklaşmadan uzaklaştırıyor gerçekten. Bu son bloğun, özellikle bir ekonomik dev olan Almanya'nın damgasını taşıdığına pek itiraz eden yok. Sonuçta, ABD ile Avrasya devletleri, bu arada da Almanya, daha sık birbirlerinin ayağına basmaya başladılar.

İslamcı Ankara'nın ve Erdoğan'ın bu bataklıkta zaten bozulan dengeleri daha da karıştırdığına inanılıyor.

ALMAN-FRANSIZ KANALI ARTE

İslamcı Ankara'nın AB'de bir nefret nesnesine dönüşen, bu alanda Erdoğan'ı hiç aratmayan Donald Trump ile el ele yürüme çabaları, bu arada Putin ile de flörtü ihmal etmeme-

TERSİNDEN VİYANA KUŞATMASI MI?

Avusturya'da yaşayan Türkiye kökenli insanların ağırlığı Almanya'daki kadar. Bu ülkelerde nüfusun yüzde 4'ü civarında bir kesim Türkçeli. Bu yoğunluk, zaten zor durumdaki zengin dertlerini iyice depreştirecek bir potansiyel içeriyor. Avusturya Başbakanlığına oynayan, önümüzdeki ay 31 yaşına basacağı açıklanan ÖVP'nin (Avusturya Halk Partisi) "genç dâhisi" Dışişleri Bakanı Sebastian Kurz, 15 Ekim'deki genel seçimler öncesi Türk Bakan Nihat Zeybekçi'nin siyasal nitelikli bir toplantıya katılmasını uygun bulmadıklarını açıkladı. İkili görüşmelere elbette açık olduklarını ama böyle iç güvenliği tehdit eden toplantılar göz yummayacaklarını bildirdi. Daha önce de Hollanda, Tuğrul Türkeş'e kapıları kapatmıştı. Bunların her biri bir başka skandal.

Almanya, Hollanda ve Avusturya, içerdikleri Türkiye kökenli nüfusla ilginç bir siyasal aktöre ve dokuya sahipler. Ağırlıkları her geçen artan İslam karşıtı sağ popülist hareketlerin etkisini sınırlamak için, onlardan geriye kalmamak gerekiyor. Dolayısıyla, Türk siyasetinin Avrupa'nın zengin mutfaklarında yaratacağı fay kırıklarına önceden karşı çıkılıyor. AB'nin zenginlerinde, şu sıralarda Türkiye ve İslamcı Ankara'ya karşı olunmadan, araya bir mesafe konulmadan bir siyasi başarıya ulaşmak mümkün görülüyor. Trump karşıtlığı da buna paralel bir başka gelişme.

Özellikle AB merkezlerinde Ankara'nın AB'ye üyeliğini savunan bir siyasal hareketin bu koşullarda birkaç on yıl daha herhangi bir şansı bulunmuyor. Nitekim Kurz, neredeyse başından beri Türkiye'nin AB üyeliğine karşı çıkmasıyla biliniyor. Sağ popülizmin (FPÖ) zaferine böyle engel olabileceklerini düşünüyorlar.

İşin trajikomik yanı, Viyana'nın sağcıları ile Ankara'nın İslamcıları arasındaki çekişmede, iki tarafın birbirini yeterince demokratik olmamakla suçlayabilmesi. Bütün bu sürtüşmelerin, sadece siyasal göstermelik güreşler minderinde kalmayıp ekonomiden kültüre, oradan NATO manevralarına kadar her alanda beklenmedik sonuçlar yaratacak olması da bir başka "gerçek". İslamcı Ankara, muhtemelen Hristiyan Avrupa'nın bir temel oluşturduğunu çoktan gördü, ama itiraf etmek istemiyor. "Tersinden Viyana kuşatması"nın ilk sonucu böyle.

si, zaten var olan tepkileri daha da derinleştiriyor. Hamburg'daki olaylarla iyice telaşlanan Alman halkının tedirginliği, Recep Tayyip Erdoğan'ın girişimleriyle arttı. Medyanın manipüle edici rolüyle sahneyi iyice karıştırdığı bir ortamda, 11 Temmuz'da, Alman-Fransız elitlerine yönelik yayın yapan televizyon kanalı Arte'de bir Türk gecesi yaşandı. "Erdoğan, 15 Temmuz ve Can Dündar" çevresinde dönen gecede, Türkiye'de dev adımlarla ilerleyen bir diktatörlüğün muhtemel sonuçları irdelendi.

Bir bu var. Ama özellikle son dönemde Almanya'ya gelen ve 1930'lardaki Nazilerden kaçan Yahudi bilim adamlarının rolüne tersinden yakıştırılmaya çalışılan bazı akademisyenlerin öyküsü, bu arada Can Dündar'a biçilen rol, yakın bir gelecekte burada bir Türk sürgün hükümeti, hatta Kürt sürgün hükümeti kurulabileceği yolunda kuşkular yaratmadığı değil. Her ne olursa olsun, Erdoğan karşıtı Türk ve Kürt politikacıların ayrı ayrı Berlin'den hüsnükabul gördüğüne tanık olunuyor.

Bu görüntü, geçtiğimiz pazar akşamı ve haftanın ilk gününde Maltepe mitingindeki kitleselliğin öne çıkarılmasıyla birleştirilebilir. Alman medyası, Türkiye'de Erdoğan karşıtı ve SPD'yi aratmayacak kadar evcil ve ciddi boyutlarda kitlesel bir muhalefet olduğuna dikkat

çekti. Almanya'ya gelen ve Erdoğan devletinin tokadını yemiş akademisyenler de, Kürt politikacılar da, Türkiye'nin yakın geleceğindeki büyük dönüşümlerin habercisi olarak yorumlanıyor. Öyle gösteriliyor.

Bir sürgün medyası şimdiden var. Birkaç adet de sürgün hükümeti ve sürgün aydınları, elette Türkler ile Kürtler ayrılarak, hazırda tutuluyor. Büyük bir kırılmanın eşliğinde ki Türkiye, bu kırılmayı çoktan hak etmiş bir resim halinde can çekişirken yansıtılıyor. Maltepe'deki kitleselliğin, küçültülecek Türkiye'de makul kapitalist yolunu seçebilecek bir siyasal oluşumun göstergesi olarak sunulması, bununla bağlantılı sayılabilir.

Herkes bu sahnede bir yer alabiliyor. Sadece Türkiye sosyalistlerinin ve sosyalizmin adı geçmiyor. "Maltepe solcuları"nın tüm kimlik bilgilerini gizleyerek bir küçük sermaye militanının arkasında "tıpış tıpış yürüyüşe geçebilmesi" sayesinde, AB'de derin bir nefes alındı.

Berlin'in yakında böyle bir sola ve "parça pinçik" olacak Türkiye'ye yeni medyalar, hatta hükümetler önermemesi için artık ortada bir neden bulunmuyor. Nefret nesnesine dönüşen Erdoğan, AB kapitalizmine Allah'ın bir lütfü gerçekten. Her anlamda. ■

G20'ye dair uzlaşmaz sorular...

ENVER
AYSEVER'LE
BOYUN
EGMEYEN
SORULAR

RTE, G20'de bir başına masada görüntülendi. Acaba bizim "değerli yalnızlık" nedir sorumuza yanıt mı olmak istedi? Dünyayı sömüren liderlerden ayrı, bir başına kalarak, ben aslında onlardan değilim şakası mı yapmak istedi? Malum her görüntüyü bildiği gibi yorumlayan havuz medyası, buradan da bir hikaye yaratma becerisi gösterecektir... Merkel, Trump, Putin de FETÖ üyesi olabilir mi?

Yine bir G20 gösterisi sona erdi. İnsanlık artık bu sahte kahramanlara inanmıyor, bir türlü de deviremiyor. Temel soru bu: Neden? Bizim sözde anti-emperyalist siyasal İslamcılar, günü gününe izlediler bu gösteriyi. Kendi meşreplerine uygun yalan yanlış haberlerle yine bulandırdılar suyu. Artık kimse yemiyor diyeceğim de, doğru değil. Memlekete cehalet bataklığında yüzmeye çalışıyor. Belki öldü de haberi yok...

Kuşkusuz bu süreçte sosyalistlere yeni fırsatlar ve görevler düşüyor. Bir yandan da bir türlü neden başarıya

ulaşamadıklarını sorgulamaları gerek. İki lakırdının başında dillenen şu 'uzlaş' sözcüğünü de kenara itmenin zamanı geldi de geçiyor... Elinde suç aleti sana doğru yürüyen katilinle hangi konuda uzlaşacaksın? Velhasıl biz yine soracağız... Buyrun...

1 G20'de Trump, AKP genel başkanı RTE'nin eline değince havuz medyası mal bulmuş mağribi gibi sarıldı bu görüntüye. Acaba Trump'ı yerli ve milli Kasım-paşalı bir abi mi sanmaktalar? Hayat boyu ABD ve Batı kulübüne sallayan bu zevat, acep matematikle birlikte coğrafyayı da mı unuttu? Malum

Kılıçdaroğlu mitinginde hâlâ kaç kişi olduğunu hesap etmekle meşguller, acep her tür terazileri bu G20 için yeniden mi ayarlandı?

2 RTE, G20'de bir başına masada görüntülendi. Acaba bizim "değerli yalnızlık" nedir sorumuza yanıt mı olmak istedi? Dünyayı sömüren liderlerden ayrı, bir başına kalarak, ben aslında onlardan değilim şakası mı yapmak istedi? Malum her görüntüyü bildiği gibi yorumlayan havuz medyası, buradan da bir hikaye yaratma becerisi gösterecektir... Merkel, Trump, Putin de FETÖ üyesi olabilir mi?

3 Dünyayı sömürenler ikiye ayrılıyor malum; hakiki sömürgeci, vahşi oyun kurucular, bir de onlara figüran olarak katılan yancılar... Patırtı kimin kim olduğuy-la ilgili değil aslında, kimin ne olduğu belli... Lakin orada poz veren ve ciddiye alındığı için sevinen yerli ve milli dünya lideri acep kendini hangisine layık görmekte?

4 Dünya liderliği ve AKP genel başkanlığı görevini aynı anda sürdüren RTE, OHAL koşullarında yürüttüğü demokrasi görevini G20'de dostlarına nasıl izah ediyor acaba? Söz konusu alacak verecek işi olunca demokrasi

kimseciklerin umuru değil mi yoksa? Acep dünya halklarını emen bu G20 içinde olmak, üstelik sözüne kimsenin kulak asmadığı halde, ısrarla aile fotoğrafına girme çabası, hangi Türk ve de İslam birliğine uygun? Yoksa Kapıkule'ye kadar mı kabadayılık?

5 Kapitalizmin bunca çürümüş olması karşısında sosyalist dünyanın hâlâ hakiki bir seçenek olamayışı kimin beceriksizliği? Koşullar bunca uygun olduğu halde, bir türlü dünya halklarına sağlıklı bir örgütlü yapı sunamamak, bir özelleştire yapmayı gerektirmez mi? Sadece eleştiren olma kolaylığını aşarak, kapitalizmi ayakaltına alma zamanı değil mi?

6 Kan emen G20'ciler, sarı gösterilerle yerden yere vuruldular. İnsanlar dünyayı yaşanmaz hale getiren kapitalizmin, herkesi er ya da geç zombiye dönüştüreceği kanıtladı. Tüm bunlar olurken, öte dünya vaadiyle kendi halkını uyutanlara karşı, sosyalistlerin daha güçlü ses vermesi gerekmez mi? Milliyetçilik, dincilik zehrini karşı çıkmak bunca zor mu? Halklar ısrarla neden bu zehri gönüllü içer, ilkin bunu anlamak gerekmez mi?

7 Dünya sanıldığı kadar uzun ömürlü olmayabilir, yer az, olanaklar kısıtlı, insan çok... Yeni savaşlar hazırlığında olan G20 liderlerini getireceği demokrasiye hâlâ inanan var mı mesela? Özgürlük, barış, demokrasi diyerek dünyayı kan gölüne çeviren bu liderlerle uzlaşarak gidilecek yol kaldı mı? O halde acil sosyalizm demenin tam zamanı değil mi?

8 Saltanatını sürdürmek için kılıktan kılığa giren kapitalizme karşı verilecek savaşta sahte kahramanlardan kurtulmanın tam zamanı değil mi? Farklı ülkelerde iktidara gelen sol soslu partiler de, en az siyasal İslamcılar kadar tehlikeli, ikiyezli, sahte değil mi? Bir yandan bunların maskesini düşürmek gerekmez mi? O halde kim dost, kim düşman iyice tanımlamak gerekli değil mi?

9 Yapay, geçici ittifaklar mücadeleyi zayıflatmaz mı? Kapitalizmin getirdiği görece refah koşulları, bir tür uyuşturucu etkisi yaratmıyor mu? O halde işçi sınıfına

Dünya liderliği ve AKP genel başkanlığı görevini aynı anda sürdüren RTE, OHAL koşullarında yürüttüğü demokrasi görevini G20'de dostlarına nasıl izah ediyor acaba? Söz konusu alacak verecek işi olunca demokrasi kimseciklerin umuru değil mi yoksa? Acep dünya halklarını emen bu G20 içinde olmak, üstelik sözüne kimsenin kulak asmadığı halde, ısrarla aile fotoğrafına girme çabası, hangi Türk ve de İslam birliğine uygun? Yoksa Kapıkule'ye kadar mı kabadayılık?

ve yeni işçi sınıfı olan beyaz yakalıları, başka bir dünyanın mümkün olduğunu, yeni bir dille anlatmak gerekmez mi? İnsanın kendini gerçekleştirme serüveni her gün dinamitlenirken, bu köleliğe karşı tüm dünya halkları için yeni bir örgütlenme biçimi önerilemez mi?

10 BM gibi, pek çok uluslararası kurum kapitalizmin oyuncağı olmuşken, meşruiyet sorunu yeniden tartışılmak zorunda değil midir? Egemen güçlerin, salt kendi çıkarları için kurdukları bu yapılar büyük bir aldatmaca madem, o halde geniş bir mücadeleye

alanına gereksinim yok mu? Sömürülen halkları; ırkçılık, mezhepçilik, dincilik bataklığından ancak sert bir tavırla çıkarmak gerekiyorsa, bunu sağlamak adına tüm işbirlikçi ve zalimlerin maskesini indirmek ön koşul değil midir? O halde sosyalizmden başka çıkış yolu var mıdır? ■

Bir yıl sonra dincinin dinciye darbesinin bilançosu

Dinciler tepişti halk ezildi

Kutlamaların içeriğine dışarıdan bakan İslamcıların iktidarına ateistler veya Hristiyanlar darbe yapmaya kalkıştı sanır. Oysa darbeyi yapan bir dini tarikat. Devirmeye kalkıştıklarıysa ülkeye hâkim İslamcı iktidarın kendi dışında kalan bölümü. Öyle bir denklem ki bu, darbe başarılı olsaydı da yıldönümü büyük ihtimal sala ve mevlitle kutlanacaktı. Darbeciyle direnişçi arasındaki tek fark salayı okuyan müezzinin kimliğinde. Bir yıl sonra vaziyetin özeti şu: Dinci dinciye darbe yapmaya kalkıştı beceremedi. Geriye kalan dincilerin topluma ve Cumhuriyete yaptığı darbe ise devam ediyor.

■ GÖKÇE GİRESUNLU

1 5 Temmuz anma etkinlikleri 10 Temmuz'da başladı. Belli ki bir hafta gece gündüz kutlanacak. Kutlamaların en öne çıkan etkinliği ise sala ve mevlit. Terlikle tank kovalama fonu önünde icra edilen "Kutlu Doğum Haftası"yla karşı karşıyayız özetle. Diyanet eliyle kameri takvime bağla-

nıp tarihin çöplüğüne doğru gönderilen "Kutlu Doğum"dan boşalan yer böylece doldurulmuş oluyor.

Aslında 15 Temmuz adı üstünde bir günlük bir şey. CHP ve MHP'nin de katılımıyla tatil ilan edildi o bir gün. İlgili yasaya göre adı "Demokrasi ve Özgürlükler Günü". Hal böyleyken AKP beğenmedi adı, ilaveler çıkarmalar yapıp "15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü" yaptı. "Milli Birlik" AKP'nin alamet-i farikası. Ülkenin birliğinden çok AKP tabanının birliğine işaret ediyor. Hoş, kutlamalar da bir tür AKP bayramı şeklinde zaten.

Kutlamaların içeriğine dışarıdan bakan İslamcıların iktidarına ateistler veya Hristiyanlar darbe yapmaya kalkıştı sanır. Oysa darbeyi yapan bir dini tarikat. Devirmeye kalkıştıkları ise ülkeye hâkim İslamcı iktidarın kendi dışında kalan bölümü. Öyle bir denklem ki bu, darbe başarılı olsaydı da yıldönümü büyük ihtimal sala ve mevlitle kutlanacaktı. Darbeciyle, direnişçi arasındaki tek

fark salayı okuyan müezzinin kimliğinde.

Bir yıl sonra vaziyetin özeti şu: Dinci dinciye darbe yapmaya kalkıştı beceremedi. Geriye kalan dincilerin topluma ve Cumhuriyete yaptığı darbe ise devam ediyor.

UZUN KARA CUMA

Bir yıl sonra ortaya çıkan rakamlar öylesine korkunç bir tahribata işaret ediyor ki, insan elinde olmadan, "darbe başarılı olsaydı bundan daha kötü ne olurdu acaba" diye soruyor. 12 Eylül askeri darbesinden daha ağır bir darbeden söz ediyoruz. Tahribata yol açan ise "eksik teşebbüs" olarak kalmış darbe değil, darbeyi fırsata çevirip bir tek adam rejimi kurmaya kalkışan iktidar.

Dönemin Cumhurbaşkanı 16 Temmuz sabahı 15 Temmuz'u "Allah'ın büyük lütfu" olarak selamlaması işte bu planın bir dışa vurumu. CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu'nun dediği gibi, "15 Temmuz'u fırsat bilip karşı darbe yaptılar, kontrollü darbe yaptılar.

Milyonları perişan ettiler." Darbe girişimi sonrası AKP'nin çıkardığı OHAL ve KHK uygulamaları eksik kalan darbeyi bir anlamda tamamladı. Askeri liseler ve akademiler kapatıldı. Kapatılan kurumların yerine bir "üniversite" kuruldu ve başına yandaş öğretim üyelerinden biri geçirildi. Milli Eğitim Bakanlığı ve Üniversitelerde büyük bir tasfiyeye girişildi. Yüz bini aşkın memur kapının önüne konuldu. İşkence ve kötü muamele uygulamaları yaygınlaştırıldı. Tepkiler karşısında vazgeçilse dahi "hainler mezarlığı" uygulaması, darbeci olduğu iddia edilenlere din hizmeti verilmemesi, darbe girişimine katılan üsler ve kışlaların kapatılacağı açıklamaları, suçun işlendiği tarihte idam cezası olmadığı halde idam tartışması yapma, devletin resmi ajansının servis ettiği işkence edilmiş subay resimleri nasıl bir kinle, intikamla hareket edildiğini göstergeleri.

Hâlbuki darbecilerin siyasi

SANATTA OHAL

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nde muhalif kimlikleriyle bilinen 6 oyuncu ve yönetmen açığa alındı, 17 oyuncu, bir dramaturg, bir müzisyen ve bir koreografin işine son verildi. Genco Erkal'ın Dostlar Tiyatrosu'nun sahnelediği "Nazım ile Brecht" oyunu OHAL kapsamında yasaklandı, Levent Üzümcü'nün oyununa Artvin Üniversitesi ve Artvin Valiliği salon

vermedi. Aralarında Devlet Tiyatroları'nda dramaturg olarak çalışan Eren Aysan'ın da bulunduğu 4 Kültür Bakanlığı çalışanı açığa alındı. Türkiye'nin yetiştirdiği en önemli orkestra şeflerinden İbrahim Yazıcı, keman sanatçısı Filiz Özsoy ve piyanist Eser Öykü Dede 7 Şubat 2017 tarihinde KHK ile Kültür Bakanlığı'ndaki kamu görevlerinden ihraç edildi.

15 Temmuz darbe girişiminin üzerinden bir yıl geçti. İddia o ki 20 Temmuz'da bir darbe daha oldu. Bütün bunlar ülkedeki darbe iddialarını da ortadan kaldırmış değil. Ortada kesinleşmiş tek bir sonuç var: Eski Cumhuriyetin yıkıntıları üzerine inşa etmeye çalıştıkları yeni rejime mahkemeler aracılığıyla yeni bir tarih oluşturma girişimi akamete uğradı. Fakat "Fetö"cü darbe vesilesiyle yeni bir fırsat yakaladığını düşünüyor iktidar. Şimdi o işlev 15 Temmuz'a yüklenmeye çalışılıyor. AKP'nin "Kurtuluş Savaşı" 15 Temmuz.

akrabası bunu yapanlar. Daha dün kadar iktidarı paylaştıkları, din kardeşi kabul ettikleri, yoldaşlık yaptıkları insanlara yapıyorlar bunları. Girişimin ardından ortaya atılan iddialara inanacak olursak, birkaç ay önce aynı mescitte yan yana namaz kılanların birbirine tecavüz ettiği bir süreçten söz ediyoruz.

OHAL uygulamasıyla Meclisin yetkilerinin elinden alındığı, Anayasanın ve yasaların işlemez kılındığı o süreç halen devam ediyor. Türkiye bir anlamda OHAL ile ömrü uzatılmış bir uzun Kara Cuma yaşıyor.

SAYILARLA 15 TEMMUZ SONRASI

15 Temmuz darbe girişimi sonucunda 246 yurttaşımız hayatını kaybetti, 2 bin 194 yurttaşımız yaralandı.

Darbeye karışmakla itham edilenlerin sayısı Mart ayı itibarıyla 100 bini aştı; en az 25 kişi canına kıydı. 71 bin 274 kişi gözaltına alınırken 41 bin 326 kişi darbe soruşturmaları kapsamında tutuklandı.

Devlet ve vakıf üniversitelerinde en az 6 bin 822 akademik ve idari personel yönelik işlem başlatıldı, en az 6 bin

16 akademik ve idari personel kesin olarak ihraç edildi. 4 bin 811 akademisyen KHK ile ihraç edildi. İhraçlarla birlikte Ankara Üniversitesi'nin SBF, EBF, İLEF, DTCF ve AÜHF fakülteleri fiilen kapanma noktasına geldi. DTCF Tiyatro Bölümü akademik kadrosunun büyük bölümünü kaybederek fiilen kapatılmış oldu. Ege Üniversitesi Felsefe Bölümü de aynı akıbetle karşılaştı.

İŞKENCE İDDİALARI

Darbe girişimi sonrası çok sayıda işkence iddiası gündeme geldi. Bunda gözaltı süresinin

DARBENİN BİLANÇOSU

- **154 bin 694** kişi hakkında işlem yapıldı. Bunlardan **2 bin 763**'ü hakkında kovuşturmayaya yer olmadığına hükmedildi.
- **50 bin 136** kişi tutuklandı
- Tutuklananlar arasında **2 bin 431** hâkim ve savcı, **104** Yargıtay, **41** Danıştay, **2** Anayasa Mahkemesi, **3** Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu (HSYK) üyesi bulunuyor.
- Tutuklananlar arasında **167**'si general olmak üzere **6 bin 982** asker, **8 bin 816** polis, **23** vali, **72** vali yardımcısı, **112** kaymakam ve **31** bin **550** sivil ile memur da bulunuyor.
- Gözaltına alınanların **45 bin 708**'i adli kontrol kararıyla, **12 bin 753**'ü ise kolluk kuvvetleri ve adliyedeki işlemler sonrasında serbest bırakıldı.
- **7 bin 122**'si adli kontrol şartıyla olmak üzere 7 bin 430 kişi tutuklandıktan sonra tahliye edildi.

- Tahliye edilenler arasında **1312** asker, **1247** polis, **dokuz** vali yardımcısı, **3** vali, **3** kaymakam, **195** hakim ve savcı, **2** HSYK, **1** Danıştay ve **8** Yargıtay üyesi var.

- **211** hakim ve savcı, **6** Danıştay üyesi, **25** Yargıtay üyesi, **137** asker, **369** polis, **3** vali yardımcısı, **8** kaymakam, **6 bin 353** kamu görevlisi ve sivil olmak üzere **7 bin 112** kişi hakkında yakalama kararı bulunuyor ve bu kişiler hala aranıyor.

- Şu anda gözaltında olanların sayısı ise **655**.

Darbe girişimi sonrası 20 Temmuz'da ilan edilen OHAL sonrası çıkarılan kararnameler ile yüzlerce demokratik kitle örgütü, sivil toplum kuruluşu, gazete, TV, radyo, kadın kurumu ve yardım dernekleri de kapatıldı.

EN FAZLA İHRAÇ MİLLİ EĞİTİM'DE

Bugüne kadar toplam 22 OHAL Kanun Hükmünde Kararnamesi çıkarıldı. Bu kararnamelerin sadece 5'i TBMM'de görüşülerek kanunlaştı.

Söz konusu kararnamelerle en fazla ihraç 33 bin 99 ile Milli Eğitim Bakanlığı'nda yapıldı. İçişleri Bakanlığı'nda ihraç edilenlerin sayısı 24 bin 31. 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında eğitimde 'sözleşmeli istihdam' uygulaması kapsamında 18 bin 'sözleşmeli öğretmen' ataması yapıldı. 55 proje okulda 1187 öğretmenin görev yeri zorla değiştirildi. Bazı okullarda öğretmenlerin yüzde 70'i başka okullara tayin edildi.

Eğitim-Sen, hükümetin darbe girişimini fırsata çevirdiği ve 'dindar ve kindar nesil' hedefine uygun olarak eğitimin dini kurallara göre şekillendirildiği uyarısında bulundu.

Yapılan yeni müfredatla okulların dinselleştirilmesi doruğa çıktı. 'Atatürkçülükle ilgili konu ve kazanımlar' başlığı çıktı. '2. Dünya Savaşı' konu başlığından İnönü çıkarıldı. İmam hatip öğrencilerine 'cihat' dersi konuldu. Evrim ünitesi müfredattan çıkarıldı, Atatürk konuları azaltıldı.

15 Temmuz darbe girişiminin üzerinden bir yıl geçti. İddia o ki 20 Temmuz'da bir darbe daha oldu. Bütün bunlar ülkedeki darbe iddialarını da ortadan kaldırmış değil. Ortada kesinleşmiş tek bir sonuç var: Eski Cumhuriyetin yıkıntıları üzerine inşa etmeye çalıştıkları yeni rejime mahkemeler aracılığıyla yeni bir tarih oluşturma girişimi akamete uğradı. Fakat "Fetö"cü darbe vesilesiyle yeni bir fırsat yakaladığını düşünüyor iktidar. Şimdi o işlev 15 Temmuz'a yüklenmeye çalışılıyor. AKP'nin "Kurtuluş Savaşı" 15 Temmuz. Toplumu ikna etmeyi başarabilirlerse yeni bir tarih yazacaklar. Ama aradan geçen bir yıl gösterdi ki sadece yıkmayı becerebiliyorlar.

Tepkiler karşısında vazgeçilse dâhi "hainler mezarlığı" uygulaması, darbeci olduğu iddia edilenlere din hizmeti verilmemesi, darbe girişimine katılan üsler ve kışlaların kapatılacağı açıklamaları, suçun işlendiği tarihte idam cezası olmadığı halde idam tartışması yapma, devletin resmi ajansının servis ettiği işkence edilmiş subay resimleri nasıl bir kinle, intikamla hareket edildiğini göstergeleri.

30 güne uzaması, ilk beş gün avukat görüşünün engellenmesinin özel bir önemi var. İnsan hakları kurumlarına yapılan başvurulardan anlaşıldığı üzere avukat görüşmelerinin 10 güne dek engellendiği durumlar yaşandı.

Yine darbe sonrası darbe girişimine dâhil oldukları gerekçesiyle tutuklananların cezaevlerinde yaygınlaştırılmış şiddet şikâyetleri yükseldi. Kişilerin aile görüşmelerinin, telefon haklarının, sosyal iletişim ve kültürel olanaklarının kısıtlanıp yasaklanması buna örnek durumlar. Özellikle Silivri Cezaevi'nden geceleri çok yoğun işkence seslerinin geldiğini farklı davalardan cezaevinde bulunan müvekkilleriyle görüşen avukatlar kamuoyuna aktardı.

Cezaevlerinde OHAL sonrası mektup yasağıyla birlikte kitap yasağı da getirildi, kitap sayısı sınırlandırıldı. Diyarbakır, Şırnak, Hakkari, Van ve Bingöl Cumhuriyet Başsavcılıklarınca yürütülen soruşturmalar kapsamında 13 HDP milletvekili tutuklandı. HDP'li vekillerin alınıp salınması sıradan bir vaka haline dönüştürüldü.

Türkiye'de gazetecilik faaliyetleri nedeniyle aralarında Ahmet Şık, Murat Sabuncu, Kadri Gürsel gibi aydın ve yazarlarında yer aldığı 156 kişi cezaevinde tutuklu veya hükümlü olarak bulunuyor.

TGS, TGC ve DİSK verilerine göre Olağanüstü Hâl süresince 216 gazeteci gözaltına alındı, 2308 gazeteci işsiz kaldı. 28 TV kanalı, 5 haber ajansı, 66 gazete, 19 dergi, 36 radyo, 26 yayınevi kapatıldı.

123 BİN KİŞİ İŞİNDEN ATILDI

En az 140 bin kişinin pasaportu iptal edildi.

OHAL KHK'ları ile memuriyetten ihraç edilen Emniyet mensubu sayısı 24 bin 568 oldu. TSK'dan ihraç edilen personel sayısı 7 bin 356 oldu. 168'i general olmak üzere 6 bin 35 asker ise tutuklandı. Erge-

nekon, Balyoz vb. davaların ardından yaşanan ihraçlarla TSK fiili bir tasfiye ile karşı karşıya. Soruşturmalar kapsamında MİT'ten 83 kişi ihraç edildi.

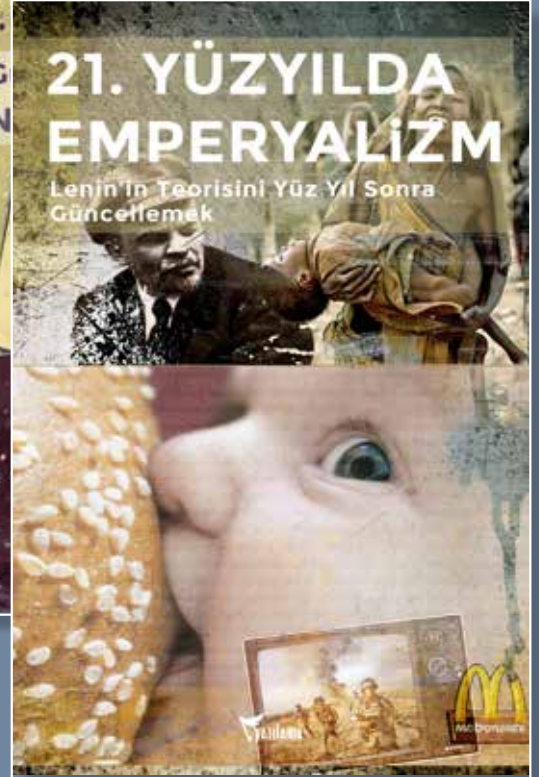
İnsan Hakları Ortak Platformu'nun (İHOP) yayımladığı raporuna göre 21 Temmuz 2016 — 20 Nisan 2017 tarihlerini kapsayan OHAL döneminde toplam 101 bin 44 kamu görevlisi ihraç edildi. Ayrıca 667 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile kapatılan özel eğitim kurumlarında çalışan 22 bin 474 kişinin de çalışma izinleri iptal edildi. Kamu sektörü ihraçlarına 22 bin 474

kişilik özel eğitim çalışanları eklendiğinde 9 aylık OHAL döneminde işini kaybeden kişi sayısı 123 bin 518'i buluyor.

Bütün bu dumanlı havada sağlıklı rakamlara ulaşmak da zorlaşıyor. Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın açıklamasına göre şu ana kadar 149.833 soruşturma açıldı ve soruşturmaların büyük bir kısmı devam ediyor. Bu soruşturmalar kapsamında 48.636 kişinin tutuklandı. Bu tutukluların 166'sı general. Resmi veya gayri resmi bütün rakamlar korkunç bir yıkıma işaret ediyor. ■

yazılama 'ya devam ediyoruz...

Neyi tartışıyoruz...

Mesele ne korkaklık, ne cesaret. Sol tüm bu tabloda tek bir koşulda avantajlı duruma gelebilir: İşçi sınıfını tekrar kendi sınıf kimliğiyle siyasete taşıyarak. Kaybedilen, elimizden alınan budur, sürekli olağanüstü gelişmeler olmasına rağmen hiçbir şeyin değişmemesinin nedeni budur.

■ VOLKAN ALGAN

AKP Türkiye’de bir karışidevrim gerçekleştirdi. Türkiye Cumhuriyeti 1923 yılında kurulduğu haliyle artık yok. Devlet ideolojisi, kurumsal yapısı, yönetim mantığı... hepsi değişti. Elbette

bu değişimden sadece iktidar ve bürokrasi değil, düzenin tüm unsurları payını aldı. Tüm bunlar uzun bir sürecin sonunda oldu. Dönüm noktasını 1980 darbesine, köklerini 40’lı yıllara kadar götürebileceğimiz bu karışidevrim sürecinde AKP’nin çok özel bir yeri olduğunu artık biliyoruz.

Ancak AKP kurumları bir bir fethetse de, toplumsal düzeyde aynı hegemonyayı kuramadı, ideolojik referansları modern Türkiye’nin kuruluşunda bulunan toplumsal kesimleri kendi projesine ikna edemedi.

Bu yalnızca AKP’nin beceriksizliği, ideolojisinin vasatlığıyla ilgili de değil. Hatta sadece Türkiye’ye özgü bir sorundan da bahsetmiyoruz. Kapitalizmin birkaç yüzyıllık hikayesinin vardıği noktayla ilgili bir sorun var.

KAPİTALİZMİN ÇIKMAZI

Kapitalizm tüm dünyada ve Türkiye’de önce tarihsel olarak geri unsurları, başta din ve feodal ilişkiler olmak üzere karşısına alarak, bunların hegemonyasını kırarak kendini var etti. Bunlarla tekrar uzlaştığında, gericileşmeye başladığında dahi, patronun kim olduğu kimse için tartışma konusu değildi. 1923 Cumhuriyetinin de hikayesi bundan farklı değil.

İşte hem Türkiye hem de dünyadaki sıkışma bu hikayeye ilgili. Kapitalizm artık insanlığın en küçük bir ileri değerini dahi taşıyamayacak noktada.

Ancak kapitalizmi ayakta tutanlar, yani düzenin tüm organik aydın ya da aydınları, teknisyenleri, nitelik üretenleri hala kapitalizmin doğuşundan ve hemen akabinde yükselen işçi sınıfı mücadelesinden süzülüp gelen değerleri, tek derdi para kazanmak olan patron sınıfı kadar kolay atamıyorlar bünyelerinden.

Bunun tamamen sınıfsal – pratik nedenleri de var. Patron sınıfı ülkeye şeriat gelse dahi istedikleri hayatı yaşayabileceklerini biliyor. Suud ailesinin yaşantısına bakanlar ne demek istediğimizi daha iyi anlayabilir. Ancak emekçilerin yaşamı, toplumsal düzenle doğrudan bağlantı. Bunu anlamak için de Suud Arabistanı’nda inimin inletilen ilericiler, hayatları zindana çevrilen kadınlar örnektir.

Suudlar belki kapitalizmin ortalaması için fazla radikal bir örnek. Ancak bir sistem olarak kapitalizmin krizine buradan bir yol bulabiliriz. Sermaye sınıfı bu ikileme sıkışmış durumda. Ülkeyi en gerici siyasetçiler yönetsin istiyorlar, ancak kendi düzenlerinin nitelik üreten kesimi hala ilerici değerleri taşımaya devam ediyor. Bu yapısal olarak bir garipliğe işaret de etmiyor üstelik: Bilim, sanat, teknik bilgi, serbest düşünebilme yeteneği, bireyin feodal bağlardan bağımsız hareket edebilme özgürlüğü... bunlar olmadan kapitalizm olmuyor. Bunlar olunca da dinci gericilikle kan uyuşmazlığı başlıyor, bu değerler sistemi tehlikeye atan yerlere uç vermeye başlıyor. Haziran Direnişi gibi temelde özgürlükçü ve liberal-demokratik taleplerle başlayan bir hareketin bile kısa sürede sistem için “aşırı” yönelimler taşıyama başlaması,

buraya müdahil olan devrimci örgütlerin becerisinden çok, kapitalizmin yapısal sorunlarıyla ilgili.

AKP’NİN ÇIKMAZI

16 Nisan referandumundan sonra yayınlanan bir anket AKP’nin 15 yılda bu konuda çok da yol alamadığını gösteriyor. Eğitim seviyesi arttıkça AKP muhalifliği artıyor. Gençler için de bu oran hayli yüksek. Kadınlar daha çok hayır oyu veriyor örneğin, üç büyük il ve Türkiye kapitalizminin üretim merkezlerinde hep hayır önde.

Bu sorun-gerilim tarihseldir, yalnızca Türkiye’ye özgü değildir ve çözülemez. Kapitalizm aşılması mümkün görünmeyen büyük bir ideolojik kriz yaşıyor.

Peki bu kriz hangi durumda kapitalizm için bir avantaj durumuna dönüşebilir? Ya da dönüşebilir mi? Ya da bu kriz kendiliğinden iyimser sonuçlar çıkarmak için yeterli mi?

Tüm dünyada yaşanan neoliberal dalgayla birlikte aklın, bilimin, ilerleme fikrinin reddi anlamına gelen postmodernizmin yükselişe geçmesi herhalde tesadüf değildi. Madem kapitalizm gericileşmek zorundaydı, madem yukarıda özet geçtiğimiz çelişki (sistemin gericileşmesiyle sistemi üreten güçlerin ideolojik-siyasi yapılarının çatışması) giderilemezdi, o halde insanlığın tüm ilerici birikimi iğdiş edilmeli, tehlikesiz hale getirilmeliydi. Sanatta, siyasette, bilim felsefesinde... Olan buydu ve bunun temelinde yatan tek bir şey vardı ki, o tarihsel birikimin hem nedeni hem sonucu olan sınıflar mücadelesinin bir fikir olarak kadükleştirilmesi, geçersiz hale getirilmesiydi.

SOLUN ÇIKMAZI

Bunları tekrarlıyoruz, çünkü bugün Türkiye’de yaşanan sıkışma ne dün başladı, ne yarın bitecek, ne de sadece ülkemizle ilgili. Dolayısıyla buraya bakarak kapitalizmin çaresiz kaldığını, solun elinin her şeyden bağımsız, tehlikelerden azade çok avantajlı olduğunu, dolayısıyla “fazla

titizlenmeye” gerek olmadığını, hatta öyle ki sınıf gerçeğini, sosyalizmi anmaya bile gerek olmadan bu işlerin yapılabileceğini, parti-örgüt gibi tarihsel araçların dahi eski anlamını yitirdiğini söyleyen bir Türkiye solu var karşımızda.

Mesele ne korkaklık, ne cesaret. Sol tüm bu tabloda tek bir koşulda avantajlı duruma gelebilir: İşçi sınıfını tekrar kendi sınıf kimliği ile siyasete taşıyarak. Kaybedilen, elimizden alınan budur, sürekli olağanüstü gelişmeler olmasına rağmen hiçbir şeyin değişmesinin nedeni budur.

Bu gerçeği her fırsatta söylemek zorunda kalmamız bile aslında bu bütünlüklü saldırının kazandığı mevziyi gösteriyor. Patron sınıfı kapitalizmin tarihsel çelişkisini çözemeyeceğini zaten biliyor. Bu nedenle yapabileceği tek şey yapıyor, onu alt edebilecek tarihsel birikimi paralize etmek.

HANI BUNUN İLK AKLI!

Sol adeta kendi üzerine bastığı zemini yok etmekle meşgul bugün. Öyle ki dünyadaki ilk sosyalist deneyimin

mimarı Lenin'in tüm teorik açımlarının temelinde yatan emperyalizm olgusu, bugün hem dünya hem de Türkiye solu tarafından adeta önemsiz, tartışılmaya değmez, arkaik bir söylem olarak görülüyor. Bu da yine az önce geçerken söylediğimiz gibi, kapitalizmin krizine, emperyalist sistemde yaşanan sıkışmaya kendiliğinden iyimser bir anlam yükleyerek yapıyor.

Bir defa buradaki bakışın Marksist değil, burjuva pozitivizmi olduğunu söylememiz gerekiyor. Marksizm özne-nesne diyalektiğiyle olguları yorumlar, özneyi tartışmadan sadece nesneye bakarak, bunları birbirinden yalıtarak, nesneye objektif bir anlam yüklemek, onu bir inceleme konusu yapmak bas-bağı pozitivistdir.

Üstelik bu tartışmada emperyalizmi fazla kadiri mutlak, birkaç büyük aklın yönettiği basit bir mekanizma olarak görmekle suçlamaya kadar vardılar işi. Türkiye solunun ortalaması bugün bu düzeyde. Üzülerek görüyoruz ki bu arkadaşlar ne kapitalizmin işleyiş mantığından, ne de

emperyalizm olgusunun nasıl işlediğinden haberdarlar.

Çünkü en temel eserlerde kapitalizmin "anarşik" yapısı anlatılır. Oysa burada bir akıldan da söz edilir aynı anda ama bu akıl kimseye atfedilemeyecek piyasanın aklıdır. Bunlar birbirlerini çelmez, bütünler ama aynı zamanda kapitalizmin yapısal çelişkisidir bu.

Sınıfın-sistemin aklı, büyük oyunculara temsil olursa bile böyledir, çünkü bu oyuncular da birbirinin kuyusunu kazmakla meşguldürler. O halde bizi üst akıl aramakla itham edenlere sormak lazım: Kapitalizm bunca yıl kim tarafından yönetildi, o büyük akıl kimdi... Herhalde bugün bizi "üst akıl" aramakla itham edenler, bugüne kadar kapitalizmin bir konsey tarafından yönetildiğini falan sanıyorlar. Oysa kapitalizm yüzlerce yıldır bu yapıyla yönetiliyor, yeni bir durumdan bahsetmiyoruz ancak bu gerçek, sınıf mücadelesinde sınıfların bir sınıf aklı olmadığı anlamına gelmiyor. Üstelik bu akıl, kapitalistlerin birbirleriyle günlük-dönemsel mücadelesi ne kadar sertleşirse sertleşsin,

ideolojik-teorik düzeyde bu sınıfın bir noktada ortaklaşmadığı, ortak refleks göstermediği anlamına gelmez. Patron sınıfı içindeki bölmelerin ittifakları, seçtikleri partnerler değişir ancak burada bir sınıf aklının olmadığını iddia etmek düpedüz postmodernizmdir, gericiliktir.

İKİ SINIF VAR

Aslında bugün sol içinde yapılan tartışmalar, çok özet olarak vermeye çalıştığımız bu arka plana sahip. Yarılma burada başlıyor ve bundan sonra örneklerinin artacağını tahmin ettiğimiz olağanüstü günlük gelişmelerde alınan tavırlarda kendisini gösteriyor.

Bizim de içinde olduğumuz sınıf siyasetinde edenlerle; sınıf siyasetinin önemsizleştğini, önemli olanın en geniş birliklerle yan yana gelen kitleler olduğunu, bunların güçlü bir programa bile ihtiyaç duymadığını söyleyenler en kaba haliyle meselenin iki tarafını oluşturuyor. İşin trajik yanı kendilerine de ait olmayan kitlelerin, mitinglerin, planların arkasına saklanıyor ikinci taraf; iyice

kimliğini, iddiasını, tarihsel temsiliyetini kaybediyor. Sadece bizde değil, tüm dünyada.

İşte bu durum, kapitalizmin bugünkü krizini avantaja çevirebilmesine neden oluyor. Çünkü modern dünyada sınıf mücadelesi herkes için kabul edilen bir standart anlamına geliyordu. Burada yenmek de var, yenilmek de. Ancak sınıf fikri tam da kapitalizmin krizinin dünyasında postmodern ideolojik saldırıyla birlikte tasfiye edilebildi ve bu durum değişmezse işçi sınıfının kazanmasının imkanı yok. Kriz halindeki bir kapitalizmin kriz öncesi döneme göre daha avantajlı hale bile gelebilir böyle bir durumda.

Oysa kendini inkar ederek yol aldığını düşündüğü oranda dezavantaja dönüşen koşullar, işçi sınıfı için tarihsel bir fırsat anlamına geliyor. Sosyalizm son derece gerçek bir alternatif, insanlığın tek pozitif seçeneği. Karşımızda barutunu tüketmiş bir kapitalizm var ve tarih işçi sınıfını tekrar siyasete çağırıyor. Ama bugün ama yarın, tarihin bu kavşağı, er ya da geç sınıfın yoluyla ilerleyecektir. ■

Sıcak günler için öneriler

Var olacaksak, varlığımız anlamlı olarsa, düşünmeliyiz. Tatilde düşünmek daha kolay olduğu için, bu fırsatı değerlendirmeliyiz. Üstelik düşünmek=tasalanmak denklemi bir yalan. Tasalanmadan düşünmek, düşünerek dinlenmek mümkün.

■ NEVZAT EVRİM ÖNAL

Istedğimiz kadar doğaya “o kadar da” tabi olmadığımızı düşünelim, doğa halen yaptığımız ve yapmadığımız o kadar çok şeyi belirler ki... Temmuz-Ağustos tembellik aylarıdır mesela. Her sabah pencereden içeri güneş dolup kapalı mekanlar klimasız oturulmaz hale geldiğinde insan da çalışma isteğini kaybeder. Güneşe yatıp kemiklerini ısıtmak ya da gölgeye uzanıp kestirmek, gündüz vakti soğuk bir şeyler içmek, geceleri geç yatıp sabahları geç kalkmak istemeye, zaman yavaş aksın istemeye başlar.

İstedği şeyler lüks değil, hakkıdır aslında. Tembellik bir haktır, aynı çalışmak gibi. Tasasızlık da öyle. Elimizden alınmış haklarımızdır bunlar ve geleneksel olarak tatil ayları kabul edilen aylara girdiğimizde aklımıza gelirler. Ve her şeyin olduğu gibi bunun da pazarlamacıları, simsarları vardır. Kentin kalabalığından kaçmak için çıkacağımız tatilde bir başka insan selinin içinde kalmak istemediğimizde, bize arazisi orman yakılarak açılmış tatil köylerinde her şey dahil tatil satarlar. Fiyatı makul olsun diye aylar öncesinden satın alır, yıllık iznimizi denk getirme stresi çekip gideriz ve gün boyu havuz başında animatör tarafından eğlenmeye zorlanıp, her biri diğerinden kalitesiz yüz çeşitlik açık büfeden patlayana kadar yiyip yatarız.

İçinde yaşadığımız düzenin kalitesizliğinin özetidir her şey dahil tatiller. Sadece ihtiyacımız olan şeylerin kalitelisi ve güzeli yerine ihtiyacımız olan ve olmayan her şeyin kalitesiz ve pespayesi. Ve tam da bu atmosfere uygun müzikler, kitaplar yayınlanır bu aylar için. İktidar yalakası popçular-

dan şarkılar ve “sürükleyen” romanlar.

Tüm bu kurgunun merkezinde tek bir prensip vardır. Düşündürtmemek. Çünkü insan boş kaldığında düşünür ve bu yere batasica düzende düşünen her insan bir tehlikedir.

Evet, bu düzen, kendisini korumak için, insanı insan yapan şeyi, düşünceyi sürekli basılamak zorunda. En fazla da boş zamanda; çünkü iş zaten düşünceyi kendiliğinden ezer. Tatil bu yüzden tehlikelidir.

DÜŞÜNÜRSEK VARIZ, DÜŞÜNMEZSEK YOK

Ama var olacaksak, varlığımız anlamlı olarsa, düşünmeliyiz. Tatilde düşünmek daha kolay olduğu için, bu fırsatı değerlendirmeliyiz. Üstelik düşünmek=tasalanmak denklemi bir yalan. Tasalanmadan düşünmek, düşünerek dinlenmek mümkün.

Mesela metro ilan panolarında, üniversite reklamları arasından bağırın, Umberto Eco çakması Dan Brown’un da çakması (çakma kare) Jean-Cristophe Grange’in yeni sürükleyici bestseller’ının arkasından sürüklenmesek de olur. George Orwell’in bayat sosyalizm düşmanlığı ya da Yuvel Noah Harari’nin taze insan düşmanlığına da mahkûm değiliz.

Bilim kurgu ise istediğimiz, Kurt Vonnegut’un Mezhaba 5’ini okuyabiliriz mesela. Çünkü savaş karşıtlığı yapmak için “insan olmasa savaş da olmazdı” gibi akıl yoksunu tezler şart değildir. Sıradan insanın hayatını kucaklayarak ve karşı safa sadece savaşın gerçek sebeplerini koyarak da yapmak pekâlâ mümkündür bunu. Üstelik Tralfamadordulu-

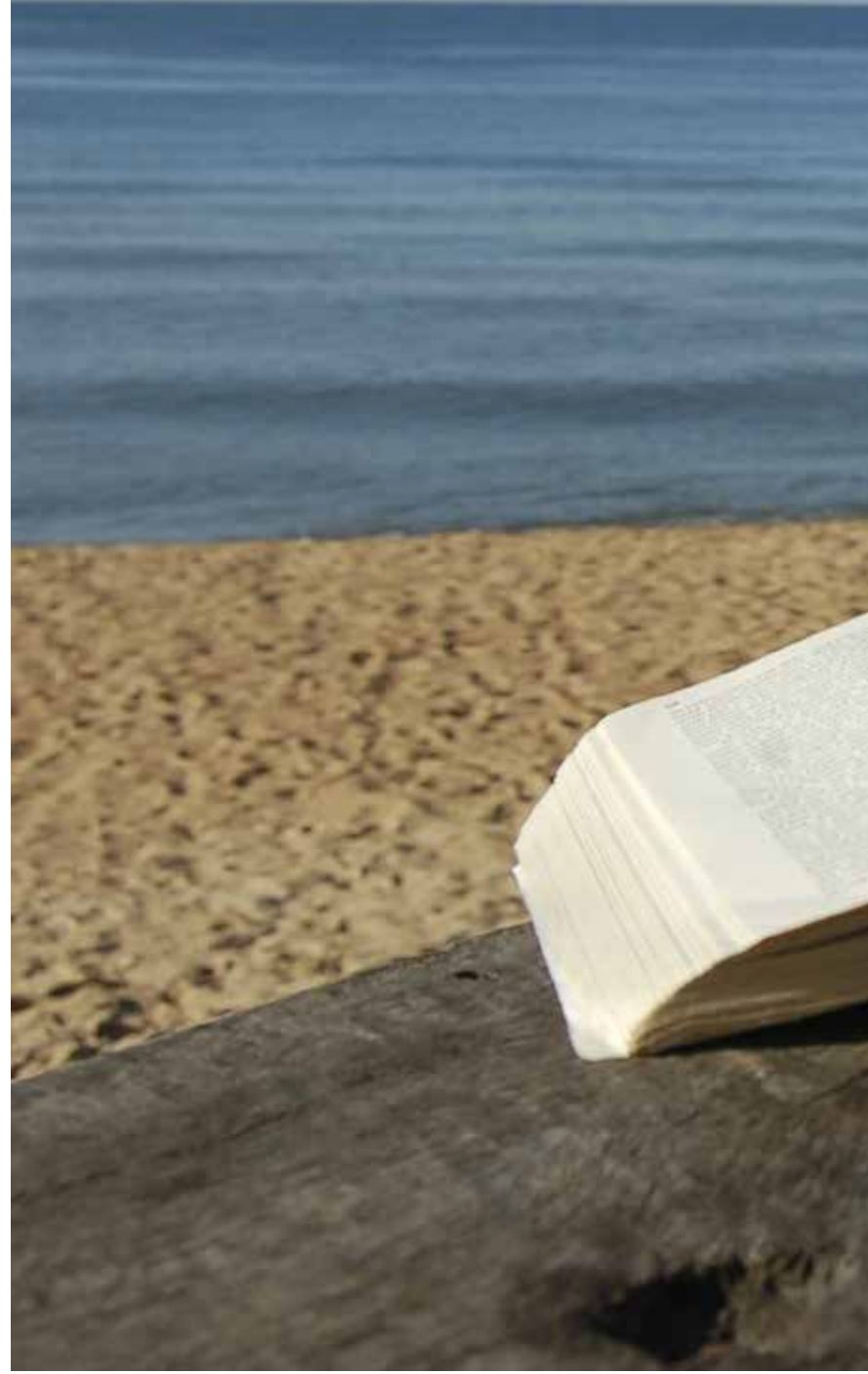
ların sürekli tekrarladığı “hadi, geçmiş olsun” sözü üstünde düşünmeye değerdir.

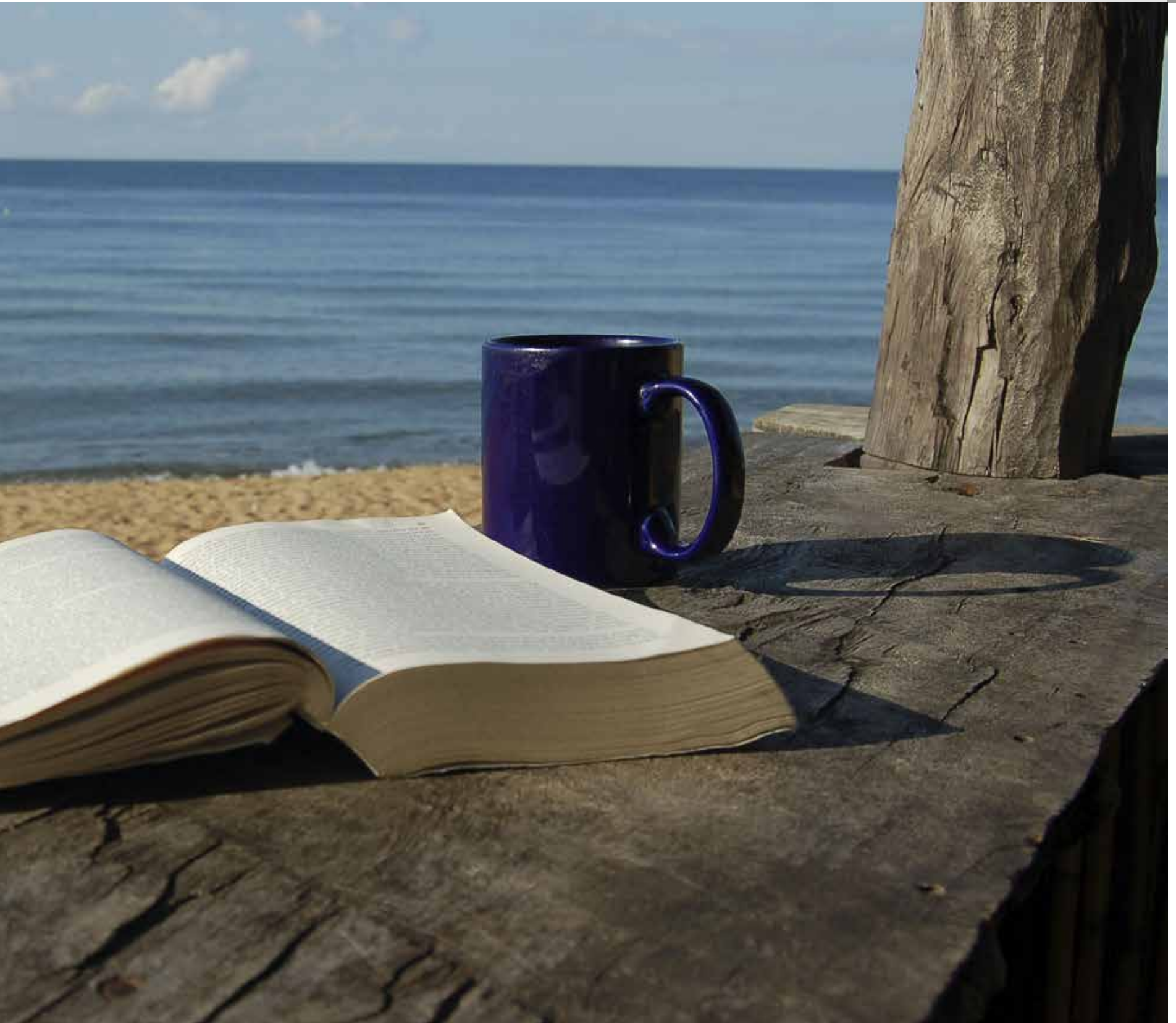
Ya da, daha fantastik temalı bir kitap okumak istiyorsak China Miéville’in fantastik (ve politik) polisiyesi Şehir ve Şehir cümlelerin peşinden sürüklenmeden, sayfaların arkasından koşmadan okunabilecek bir güzelliştir. Hem hemen her biri başka bir Yüzüklerin Efendisi taklidi olan kılıçlı ejderhali fantezilerden çok daha kentli, çok daha bize dairdir. Başka pek çok şeyin yanında, her gün yürüdüğümüz yollarda hangi sınırlara takıldığımızı, hangilerini ihlal ettiğimizi ya da etmeye cesaret edemediğimizi düşündürür bize.

Hem polisiye, hem bize

dair demişken, Suphi Varım’ın Simirna Kızılı, ardından da Karanlığımın Kızıl Geçidi’ni de ekleyelim listeye. Suçluların parmak izi ve DNA analizlerinden değil, kanıt toplanarak ve akıl yürütülerek bulunduğu yıllarda, yüz yıl öncesinin İzmir ve İstanbul’unda, Ekim Devrimi ve Kemalist Devrim arasında politik polisiye.

Yakın tarih öyküleri ilginizi çekiyorsa, bir de çizgi roman seviyor ya da denemek istiyorsanız, bu kez Hugo Pratt’in yazıp çizdiği Corto Maltese öykülerini önerebilirim size. Birinci Dünya Savaşı yıllarında öyküden öyküye dünyanın dört bir yanını dolaşan, kâh sömürge topraklarında, kâh devrim Rusyası’nın Sibirya

sınırlarında gezen, insanlığın bu olağanüstü döneminde bulaşmadığı komplo kalmayan bu denizcinin avantür öyküleri tarih, kültür ve maceracılık üzerinde uzun uzun düşünme malzemesi sağlar insana.

Çocuğunuz varsa, tatilde onu da kitapsız bırakmayın. AKP gericiler evrimi müfredattan kaldırıyor çünkü evrim kuramını anlamayan insan eksik insandır ve onların eksik insanlara ihtiyacı var. İnsanlığın ise tam olmasa da, tama yakın insanlara. O yüzden siz çocuğunuza evrim anlatan kitaplar verin tatilde okuması için. Zelal Özgür Durmuş'un Yaşlı Dünya Güncesi, Gizem Çözen Kâşifler ve Zaman Gezginleri Müzesi'nden oluşan

evrim serisi mesela...

UZANSAK MISSISSIPPI HAVZASINA...

Hayatta genel kural hiçbir çöküşün dibi olmaması, hep kötünün daha kötüsünün mümkün olmasıdır ama sanırım Demet Akalın'la birlikte Türkçe pop müzik daha fazla alçalamayacağı bir dibe vardı. Buradan yükselemiyor, ama daha kötüsünü de yapamıyor. Yine de, bu kalitesizlik, avam pespayelik her yıl yaz aylarını işgal ve zamanını dinlenerek geçirmek isteyen insanların kulaklarını iğfal ediyor.

Oysa hafif müzik de pekâlâ "iyi" olabilir. Olmuyor, çünkü olmaması gerekiyor.

Ama güzel müzik, hafifse de düşündürür. Mesela Louis Armstrong'un, ana vatanlarından kopartılıp, gemilere doldurulup Amerika'ya getirilmiş, Mississippi nehri havzasındaki dev sömürge çiftliklerinde tarlalarda çalıştırılmış, tek avuntuları güneş altında çiftçiliğini yaptıkları tütünden tütürmek olan kuşaklar dolusu siyahî köleden miras aldığı buğulu sesine kendimizi bırakabilir; dünyanın iki ayrı yerinde, Orta Doğu ve Kuzey Amerika'da benzer acıların şarkılarının neden ve nasıl bu kadar farklı bestelendiğini düşünebiliriz.

Ya da, aynı ezilmişliğin öfkesinin içinden eşitlik isteğiyle ve Mississippi Goddam şarkısıyla yükselen Nina

Simone'u dinleyebiliriz; bütün yaz aylarına yetecek, artacaktır bile. Ve hiç tesadüf değil ki Simone, Belçikalı solcu şanson üstadı Jacques Brel'den şarkı ödünç alma ihtiyacı hissetmiştir, dolayısıyla listeye onu da ekleyiveririz.

Çünkü bütün mesele düşünmeyi bırakmamak, dostlar. Düşündürtmeyenlere inat. "Bas geç!" diyenlere, "başka yol yok" diyenlere, "daha iyisi yok" diyenlere, "yürü, gerisine karışma" diyenlere karşı hep düşünmek; daha güzeli, daha nitelikliyi aramak. "Güzel olan, nitelikli olan kafanı yorar, sen şu sabun köpüğünü üfle" diyenlere kulak asmamak. Dinlenirken de, iyi dinlemek, dolu dinlenmek. ■

AKP PATRON PARTİSİ ERDOĞAN İŞÇİ DÜŞMANIDIR

OHAL ERDOĞAN'A BUNU AÇIKÇA SÖYLEYECEK CESARETİ VERMİŞTİR

Recep Tayyip Erdoğan, bugün patronlara hitaben yaptığı konuşmada, OHAL koşullarını kullanarak işçilerin haklarının nasıl gasp edildiğini, grevlerin hangi yollarla engellendiğini örnek vererek anlattı. Erdoğan bunu ilk kez yapmıyor. Bu Erdoğan'ın işçi düşmanlığını itiraf ettiği ilk konuşması da değil.

AKP liderinin yarım ağızla OHAL kaldırılсын diyen TUSİAD üyesi patronlara OHAL'de her istediğiniz oluyor demesinin üzerinden bir ay geçmedi. Erdoğan bunu derken haklıydı. Çünkü OHAL her şeyden önce patronlara çalışıyordu. OHAL ilanından bu yana sayısız grev çeşitli bahanelerle engellendi, KHK'lerle yönetilen ülkede emekçiler işlerinden edildi, bunlarla yetinilmedi bir gece yarısı operasyonu ile kamu mülkiyetindeki pek çok kuruluş bir anda Varlık Fonu'na devredildi.

AKP, bir patron partisidir. AKP'nin uzun iktidarı boyunca işçi hakları sürekli geriletildi, patronların ise bir dediği iki edilmedi. Patronlara hizmette sınır tanımayan AKP'nin sayesinde, para babaları kârlarını katladılar, servetlerini büyüttüler.

15 Temmuz'dan sonra ilan edilen OHAL, emek düşmanı sürecin zirvesidir. OHAL, AKP'nin sınıfsal karakterinin en güzel göstergesidir. Öyle ki, OHAL, Erdoğan'a işçi düşmanlığını açıkça ifade edecek, bunu saklamaya dahi gerek görmeyecek koşulları hazırlamıştır.

AKP'nin elindeki devletin tüm olanakları patronların hizmetine sunulmuş, OHAL'in sunduğu yasal çerçeve sonuna kadar emekçilerin aleyhine kullanılmıştır. AKP, OHAL'i kullanarak işçilerin meşru mücadele zeminini yok ederek, reel ücretleri geriletmiş,

örgütlenme haklarını elinden almış, çalışma saatlerini uzatmış ve sömürünün koşullarını ağırlaştırmıştır. Grevlerin yasaklanması işçi sınıfının mücadele zemininin yok edilmesi sürecinin yalnızca bir ayağıdır. Ancak Erdoğan'ın grevlerin OHAL'den faydalanarak yasaklandığını itiraf etmesi AKP'nin işçilerin düşmanı, patronların dostu olduğunun en güzel göstergesidir.

İşçi sınıfının AKP'den hiçbir beklentisi olamaz. Emekçilere düşmandan iyilik gelmez.

AKP ve Erdoğan, grev yasaklamaya, işçilerin haklarını elinden almaya, sömürü koşullarını derinleştirmeye devam edecektir. Bugün OHAL, Erdoğan'ın ifade ettiği gibi AKP'nin ve patronların işlerini kolaylaştırıyor olabilir. Ancak bir gün OHAL kalksa dahi, işçiler için koşullar değişmeyecektir. OHAL öncesi AKP iktidarının somut faaliyetleri bunu herkese göstermiştir. Dahası, bugün yapılan tüm yasal hazırlıklar, OHAL sonrasında da işçi sınıfına dönük saldırıların devam edeceğinin habercisidir.

İşçi sınıfının haklarını alması için tek bir seçeneği var: Örgütlenerek mücadele etmek!

AKP nasıl bir patron partisiyse, Türkiye Komünist Partisi de işçilerin partisidir. AKP patronlara hizmet etmek için uğraşırken, Türkiye Komünist Partisi ise işçilerin iktidarı alması için mücadele eder.

Tüm işçileri, emekçilere düşmanlığını açıkça ifade edecek kadar yüzleşen Erdoğan'a ve partisi AKP'ye karşı, kendi partilerinde, Türkiye Komünist Partisi'nde örgütlenmeye ve mücadele etmeye çağırıyoruz.

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ

iletisim@tkp.org.tr

tkp.org.tr

TurkiyeKomunistPartisi

tkpninsesi

